Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 64 (5655). 18 МАРТ 1985 й. ДУШАНБА

Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлаган. Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Тошкентдаги «Узбексельмаш» заводининг пластмасса маҳсулотлар цехида полиэтилен доналарни туядиган тегирмон ишга туширилди. Шу билан қишлоқ хўжалик машиналарининг пластмасса идишлари ва бошқа деталларини ротацион қолиплаш усули билан тайёрлаш тўла технологик цикли яратилиб бўлди. Бутун машина-ускуналарни «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ясади ва тайёрлади.

Аслида «Технолог» мутахассислари янги машиналар яратибгина қолмадилар: қишлоқ хўжалик машинасозлигида конструкцион пластмасса деталлардан кўплаб фойдаланиш имконияти пайдо бўлди. Натижада минглаб тонна металл, шу жумладан, зангламайдиган пўлат ва алюминий тежалди.

Пластмасса маҳсулот ишлаб чиқариш технологияси металлдан ясашга қараганда энергияни анча кам истеъмол қилади. Бинобарин миллион-миллион киловатт-соат энергия тежалади. Зангламайдиган пўлатдан ясаладиган металл идишлар инерт газ муҳитида пайвандланади — бунинг учун мураккаб машина-ускуна, юксак малакали пайвандловчилар керак. Ротацион машиналарни эса атиги икки ҳафталик тайёргарликдан ўтган кишилар бошқара олади. Хуллас, чанглатгич-пуркагич машиналарга ўрнатиладиган ўн мингта идиш тайёрлашнинг ўзидагина 28 пайвандловчининг қўли бўшайди. Чунончи пластмасса коррозияга қарши махсус иҳота талаб қилмайди.

Машинасозлар янги қурилмаларга юксак баҳо бердилар. Улар беш йилликнинг якунловчи йилида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш — энг муҳим резервлардан бири шу қурилмаларни жорий этишга боғлиқ деб билмоқдалар. Улар пластмасса ишлатиш натижасида тежаладиган металл, электр энергияси мажбуриятда кўзда тутилганидек, икки кун ишлашга кифоя қилади. Ҳозир «Узбексельмаш»да «Технолог» ёрдами билан уруғлик солинадиган полиэтилен банклар ишлаб чиқаришга ҳам тайёргарлик кўрилмоқда. Бу банклар универсал сеялкаларга ўрнатилади. «Ташсельмаш»да шу усул билан пахта териш машиналарининг сув баклари тайёрланмоқчи. «Чирчиксельмаш»да пластмассадан универсал культиватор бункерлари ясалади.

СИФАТ ВА БРИГАДА ПУДРАТИ

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида маҳсулотнинг юксак сифати учун моддий рағбатлантиришнинг самарали методи ишлаб чиқилди. Бу ерда иш сифати машинасозларнинг меҳнатда иштирок этиш коэффициентини белгилашдаги асосий омил бўлиб қолди. «Меҳнатни ташкил этишнинг бригада формаси асосида маҳсулот сифатини янада ошириш» мавзуида 15 март куни Тошкентда бўлиб ўтган семинар-кенгашда «Ташсельмаш» заводининг тажрибаси синчиклаб ўрганилди. Семинар-кенгашда Ўзбекистон партия ва совет ходимлари, идоралари ва саноат корхоналарининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Семинарда технология интизомига риоя этиш устидан оператив назорат ўрнатиш, брак маҳсулот ишлаб чиқариш сабабларини ва айбдорларини, такрорланаётган носозликларни аниқлаш учун электрон-ҳисоблаш техникасидан фойдаланиш масалалари кўриб чиқилди. Бу эса «Ташсельмаш» ишчиларига моддий омиллардан самарали фойдаланишга: брак маҳсулот ишлаб чиқарувчиларни ўз вақтида жазолаш ва ҳалол ишлаётган кишиларни рағбатлантириш, уларни юксак сифат учун ойлик маошининг 30 процентигача миқдорда пул мукофоти билан тақдирлашга имкон бермоқда. Натижада корхона конвейеридан чиқаётган машиналарнинг қарийб ярмига Сифат белгиси қўйилмоқда.

Семинарда «Ташсельмаш» заводининг иш тажрибаси ва бу тажрибани Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарида кенг оммалаштиришга оид тавсиялар маъқулланди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

20 АПРЕЛЬ — ленинча коммунистик шанбалик

БУЮК ПОЧИН АНЪАНАЛАРИГА САДОҚАТ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети шаҳардаги Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик, «Малика» трикотаж бирлашмалари, ошхона ва бошқа мебеллар заводи, «Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресті ва марказлашган усулда юк ташиш бўйича шаҳар автомобиль трестининг 2502-автоколоннаси коллективларининг 1985 йил 20 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича бошлаган ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Шу масала бўйича қабул қилинган қарорда таъкидланишича, шаҳарнинг илғор коллективлари КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг сўнгги Пленумлари қарорларини ҳаётга тадбиқ этиб, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга интилиб, москваликлар ташаббусини қўллаб-қувватлаб, 1985 йил 20 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллиги шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш ташаббуси билан чиқдилар.

Жумладан, тепловоз ремонт заводи коллективи шанбалик куни тепловознинг битта секциясини, олтита тортиш электродвигателини ремонт қилади, 2000 та тормоз колодкаси, 15 тонна пўлат ва бир тонна рангли металл қуяди.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи коммунистик шанбаликни меҳнатда юқори суръатлар, энг юксак унумдорлик билан кутиб олишга аҳд қилди. Улар фақат кенг истеъмол буюмларининг ўзидан 15,5 минг сўмлик ҳажмида ишлаб чиқарадилар ва беш йиллик фондига камида 113 минг сўм ўтказадилар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида «Қизил шанбалик» кунида 2330 буюм «яхши» ва «аъло» баҳоларга ишлаб чиқарилади. Бу жами 200 минг сўмлик маҳсулот бўлади. Тикувчилар бу кунни ишлаб чиқариш резервлари ва аъло сифат кўриги кунига айлантирадилар.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш брилашмасининг ишчи ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари 205 минг сўмлик ҳажмида турли хил буюмлар, шу жумладан, тежалган хом ашё материаллар ва энергия ресурслари билан 91 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашади.

Ошхона ва бошқа мебеллар заводи ишчилари меҳнат байрами шарафига юксак мажбуриятлар олишди. Улар 307 комплект ошхона мебеллари тайёрлаб, беш йиллик фондига 3200 сўм ўтказишади.

«Главташкентстрой»нинг 11-«Висотстрой» тресті коллективи шу йилнинг 20 апрель куни 59 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажаришади. Беш йиллик фондига 6,2 минг сўм ўтказилади.

В. И. Ленин туғилган кунни зарбдор меҳнат билан нишонлаш ва тежалган ёнилғи билан ишлаш — 2502-автоколонна ҳайдовчиларининг умумий мақсадидир. Улар шу куни топшириққа қўшимча 10,5 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташиб, 200 минг тонна километр юк оборот қилишади.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети шаҳарнинг илғор корхоналари ташаббусини қўллаб-қувватлаб ва маъқуллаб, район партия комитетларига, саноат, қурилиш, транспорт, алоқа корхоналари ва илмий-тадқиқот институтлари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, шаҳардаги муассасалар ва ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотларига бу ватанпарварлик ташаббусини кенг қўллаб-қувватлашни тавсия этди.

Район партия комитетлари коммунистик шанбалик куни партия ташкилотлари кучғайратини ҳар бир меҳнат коллективи меҳнатда юксак унумдорликка эришишига, аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришига, ҳар бир иш жойида юксак унумли меҳнат учун зарур шарт-шароитлар яратишга йўналтиришлари лозим.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияларини, радио, телевидениега шаҳар корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг 1985 йил 20 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллиги шарафига Коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва ёйиш бўйича материалларни кенг ёритиш таклиф этилди.

СТУДЕНТЛАР ҲИММАТИ

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг кўп минг кишилик студентлари коллективи бўлажак ленинча ҳашар — Коммунистик шанбаликда актив қатнашишга жазм этишди. Олий ўқув юртининг комсомол комитетида шанбаликда амалга ошириладиган барча ишлар режаси тузиб чиқилмоқда. Шунга биноан шанбалик билим ва ишлаб чиқариш маҳорати намойишига айланади. Турли хил факультетларда таълим олаётган 15 мингдан зиёд студент билимини янада мустаҳкамлаш мақсадида ўз соҳаларига қарашли корхоналарда ишчиларнинг ёнидан жой оладилар. Студентлар Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, трактор, «Ташсельмаш», «Средазкабель» корхоналарида «Главташкентстрой»нинг барча қурилиш трестлари бунёд этаётган уй-жой бинолари, корхоналар, ишлаб чиқариш корпуслари, маданий-маиший объектларда бунёдкорлик ишларини бажаришда яқиндан ёрдам берадилар.

Истеъмол буюмларига — кенг йўл

ЯНГИ ГАЗЛАМА

Тошкент тўқимачилик комбинатининг 1-тўқув фабрикасида «1533» артикулли янги газламани ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Фабриканинг 5-участкасидаги «СТБ—2—216» маркали янги 36 станокда ишлаб чиқарила бошланган бу газламага «Нева тўлқини» деб ном берилди. Коллектив маҳсулотининг дастлабки 500 метрини тайёрлаб, савдо тармоқларига жўнатди. Ҳозир бу ерда янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни кенгайтириш имкониятлари қараб чиқиляпти.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МУҲИМ ЭЪТИБОР

Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги олдидан Октябрь район «Билим» жамияти ташкилоти меҳнаткашларни ва айниқса ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга муҳим эътибор қаратмоқда. Ҳарбий билимларни пропаганда қилиш ва ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш илмий-методик секцияси составида 15 лектор бор. Секция Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашувлар ва суҳбатлар ўтказишга, аҳоли турар жойларига бориб лекциялар ўқишга биринчи галда эътибор беряпти.

Буюк Ғалабага бағишлаб «Узгипроводхоз», «Средазгипровод х л опок» ва бошқа ташкилотларда «Армия ва халқнинг сўнмас жасорати», «Ленинград учун бўлган жанглар» ва бошқа мавзуларда ўқилган лекциялар, Совет Иттифоқи Қаҳрамони С. Умаров ҳамда уруш қатнашчилари билан «Оқлон», «Кўкча» «Янги шаҳар» маҳаллаларида бўлиб ўтган учрашувлар тўплангинларда катта таассурот қолдирди.

Бу борада ишларнинг ранг-баранг формаларидан — туркум лекциялар ўқиш, бўлажак жангчи ва офицерлар университетлари, лекторий, кинолекторий ва бошқа формаларидан янада кенгроқ фойдаланиш тадбирлари кўрилмоқда. Шунингдек оғзаки журналлар, савол-жавоб кечалари, жасорат дарслари ўтказишга эътибор кучайтирилади.

ЎЗАРО ТАЖРИБА АЛМАШИШЯПТИ

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси Ивановодаги «Строчевишивальные изделия» фабрикаси коллективи билан мусобақа тўғрисида шартнома тузган. Ҳар ярим йилда фабрикалар ўртасида мусобақага якун ясалмоқда, ўзаро иш тажрибалари ўртоқлашилмоқда. Партия бюроси фабрика, цех, участка, бригадалар ўртасида ҳамда ишчилар ўртасида шартнома асосида мусобақани кенг тус олдирмоқда.

Инженер-техник ходимлар ўртасида ҳам мусобақа йўлга қўйилган. Бу ерда мусобақа ошкоралигига муҳим аҳамият бериляпти. Цехлар ўртасидаги мусобақа ҳар ойда якунланиб, унинг натижаси цехлардаги радио тармоқлари орқали эълон қилинмоқда, цех ва фабрикадаги «Мусобақа экрани»да ёритилмоқда. Буюк Ғалабанинг 40 йиллигигача ўнта бригада коллективи беш йиллик топшириқни бажариш учун курашяпти. Хом ашё, ёқилғи, энергетика ресурсларини тежашга ҳам эътибор кучаймоқда.

МЕВАЛИ ДАРАХТ ЎТҚАЗИЛМАГАН БИРОРТА ҲОВЛИ, БИРОРТА МИКРОРАЙОН БЎЛМАСИН!

ТОШКЕНТ БОҒЛАРИНИНГ ЖАМОЛИ КУЛСИН!

● ҲАР БИР ШАҲАРЛИКНИНГ БИР ТУПДАН МЕВАЛИ ДАРАХТ ЭКИШИ ШАРАФЛИ ИШДИР

● МЕВАЛИ ДАРАХТ — ФАРОВОНЛИК РАМЗИ

● ФРУНЗЕЛИКЛАР БОШЛАГАН ҚИММАТЛИ ТАШАББУС КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

● БОҒЛАР, ХИЁБОНЛАР — ШАҲАР ЧИРОЙИГА ЧИРОЙ ҚЎШАДИ.

● САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, МАКТАБЛАР, БОҒЧАЛАР, КАСАЛХОНА ВА САНАТОРИЙЛАР ТЕРРИТОРИЯСИ МЕВАЛИ БОҒЛАРГА БУРКАНСИН

● ШАҲРИМИЗНИ ОБОДОНЛАШТИРИШ ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ ИККИ ОЙЛИГИДА ҲАММАМИЗ АКТИВ ҚАТНАШАЙЛИК.

Маҳмуд МИРЗАЕВ,

Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ВАСХНИЛ мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Наботот, ўсимликлар олами она табиатимизнинг бебаҳо неъматларидан биридир. Ҳаёт яшиллик олами билан мавжуд. Шунинг учун ҳам биз она табиатни севамиз, ўзимизни унинг фарзанди деб биламиз, ўт-ўсимликларини, дов-дарахтларини, ҳайвонот оламини муҳофаза қиламиз, эъзозлаймиз. Халқимизнинг энг яхши анъаналаридан бири наврўзу олам келганда, олтин куз охирлаб қолганда кўчат ўтқазиб, боғ яратишга киришишидир. «Яхши ният билан кўчат эк», «Яхшидан боғ қолади», «Боғ яратганнинг умри боқий» деган ҳикмат-иборалардан меҳнатга муҳаббат, фаровонлик яратишга даъват бор.

Она шаҳримиз Тошкент жамолига шу баҳор айёмида разм солсангиз, чиройли гуллаган боғ-бўстонларни, турли дарахтлар яшил куртак отиб яшнаган кўча, ҳовлиларни кўриб баҳридилингиз очилади. Шаҳримиз ажойиб воҳада, Чотқол тоғлари этагида, Чирчиқ дарёси ёнида жойлашганки, унинг тупроғи олтин, сувлари кавсарга ўхшайди. Азим Чирчиқ ўз сувлари билан тоғлардан кўплаб фойдали минерал-маъданларни оқизиб келиб шаҳримиз тупроғига сингдиради. Қарангки, Тошкент бағридан умумий узунлиги 390 километрдан ортиқ бўлган 90 та канал қон томирлари каби таралиб оқади. Шундай жаннатмакон масканда боғлар, гулшанлар, яшил хиёбонлар бунёд этиш, дастурхонимизга файз-барака бағишлайдиган мевали дарахтлар билан шаҳримизни безаш завқи ғайратли қалбларни янги мевазорлар барпо этишга даъват этади.

Шаҳримизнинг территорияси 25 минг гектардан ошади. Шундан 8 минг гектари кўкаламзорлаштирилган бўлиб, буларнинг кўпини манзарали дов-дарахтлар, буталар, гулзорлар ташкил этади. Саноат ва транспорт ғоят ривожланган Тошкентдек шаҳри азимда яшил зоналар бўлиши об-ҳаво мусаффолигини сақлайди. Мевали дарахтлар ўтқазилган боғ-бўстонлар, кўчалар, ҳовлилар шаҳар жамолини гўзаллаштириш билан бирга, иқлимни мўътадиллаштиради, ҳавони тозалайди, айниқса ширин-шарбат мевалар инсон саломатлигига бардамлик, тетиклик ва яхши кайфият бағишлайди.

Ота-боболаримиз қадимдан хоҳ шаҳарда, хоҳ дала ҳовлида бўлсин, олма, ўрик, нок, шафтоли, беҳи, олча, ток ўстиришган, уни парваришлаб мўл-кўл ҳосилидан баҳраманд бўлишган. Ана шундай яхши анъаналарни давом эттириб шаҳримизни боғ-бўстонга айлантириш шарафли ва муқаддас бурчимиз бўлиши керак.

Шаҳар шароитида ҳамма жойга мевали дарахт экиб бўлмайди, албатта. Марказий хиёбонларга ва кўчаларга манзарали дарахтлар: чинор, мажнунтол, сада, терак, дуб, турли чиройли атиргул навларини экиш мақсадга мувофиқ. Мевали дарахтлар ўтқазиладиган жой серсув, замини бақувват, ҳавоси мўътадил бўлиши лозим.

Ўзбекистонимизда ҳозир 350 минг гектар боғ ва токзорлар бор. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган даврида 64 минг гектар боғ-бўстонлар бунёд этилди. Тошкентнинг Акмал Икромов, Октябрь, Чилонзор, Сергели ва Фрунзе районларидаги кўплаб майдонларда, кўчаларда, ҳовлиларда, болалар муассасаларида мевали боғлар барпо этилди.

Маълумки, яқинда Фрунзе районы меҳнаткашлари совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги ва бўлажак КПСС XXVII съезди шарафига шаҳарни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария аҳволини яхшилаш бўйича икки ойлик ўтказиш ташаббуси билан чиқдилар. Бу яхши ташаббусни Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар Совети ижроия комитети маъқуллади. Ҳозир шаҳримизда «Мевали дарахт экилмаган бирорта ҳовли, бирорта микрорайон бўлмасин!» деган шиор кенг қулоч ёйди. Икки ойлик мобайнида 1.746,5 минг туп кўчат, 1.100,1 минг туп яшил тўсиқлар ўтқазилади. Бу катта ва қувончли рақам. Биз шу икки ойликда манзарали дарахтлар билан бирга, мевали нав-ниҳолларнинг яхши ривожланиб олишига ҳам алоҳида эътибор беришимиз керак.

Маълумки, республикамизда, шу жумладан Тошкентда ҳар йил баҳорда миллионлаб туп мевали ва манзарали дов-дарахтлар ўтқазилади, бунга давлатимизнинг жуда катта маблағи сарфланади. Афсуски, ана шу миллионлаб ўтқазилган дов-дарахтлар парваришига мутасадди ташкилотлар яхши эътибор беришмайди. Натижада катта маблағ ва меҳнат билан экилган нав-ниҳоллар қуриб қолади. Мана шу камчиликларга барҳам бериб, ўтқазилган дов-дарахтларни тўлиқ кўкартириб олишга алоҳида аҳамият беришимиз лозим.

Шаҳримизни боғ-бўстонга айлантиришда турли мевали дарахтларни қаерга ва қандай шароитда кўплаб ўтқазишни аниқлаш керак. Шаҳар шароитида саноат корхоналари, илм масканлари, мактаб ва болалар боғчаларига, касалхона ва санаторийлар ҳовлилари, анҳор ва каналлар соҳилига, маҳалла ва кварталлардаги бўш майдонларга, кўп қаватли уйлар атрофидаги жойларга мевали дарахтлар ўтқазиш айни муддао бўлади. Лекин ана шу ўтқазилган дарахтларни агротехника қоидаларига амал қилган ҳолда парваришлаб кўкартириш керак.

Мактаб ва болалар боғчаларида мевали дарахтлар ўстириш жуда завқли ва фойдалидир. Бунда кўчат ўтқазишда болалар иштирок этиб, табиатга меҳр қўядилар, меҳнат кўникмасини оладилар. Болалар боғчаларида олма, ўрик, олча, нок, шафтоли, беҳи, гилос каби мевали дарахтлар ҳосил қилиб турса, кичкинтойлар бу ноз-неъматлардан баҳраманд бўладилар. Турли саноат корхоналарининг территорияларида, касалхона ва санаторийлар ҳовлиларида мевали дарахтлар бўлса нур устига аъло нур дейиш мумкин.

Шаҳримиздаги кўпчилик ҳовлиларда ток ўстириш яхши анъана бўлган. Баланд ва шинам сўриларда ток яхши ривожланади, ҳаво енгил ўтиб турса ҳосил ҳам яхши бўлади. Токнинг тойифи, нимранг, ҳусайни, қирмиска, живилғоний, даройи каби навларини ўстириш мақсадга мувофиқ. Резавор мевалардан смородина, облепиха кабиларни ўстириш айни муддао бўлади.

Боғларга ҳар хил нав олма, нок, шафтоли, беҳи, олча, токнинг серҳосил, тез катта бўладиган ва ҳосилга кирадиган навларидан ўтқазиш керак. Ёш нав-ниҳолларни агротехника қоидалари асосида парвариш қилиш, вақтида суғориб, ўғит бериб, тагини юмшатиб туриш лозим.

Тошкентимизнинг бағри кенг, унда мевазорлар барпо этиш учун сув ҳам, яхши замин ҳам, серқуёш об-ҳаво ҳам бор. Баъзи анҳор, канал ва жарликлар соҳилига назар ташласак ачинарли ҳолни кўрамиз. Бўрижарнинг шаҳар чеккаларидаги соҳиллари эрозияга мойил бўлиб турибди. Соҳилларнинг бундай емирилиши оқибатида биз қимматли заминни йўқотамиз. Шундай жойларга ёнғоқ дарахтларини ўтқазиш керак. Ҳавони тозалайдиган, сувни тўплаб берадиган, заминни эрозиядан сақлайдиган, меваси нондек азиз ёнғоқ дарахти дастурхонимизни тўкин-сочин қилиш билан саломатлигимизга бардамлик бағишлайди.

Шаҳарда яшайдиган эзгу ниятли ҳар бир киши бир тупдан мевали дарахт ўтқазса, шаҳримиз чинакам боғ-бўстонга айланади. Мевали дарахт ўтқазиш, парваришлаш, унинг мевасини кўриб қувониш, ширин-шарбат ноз-неъматини тановул қилиб баҳра олиш инсон умрига умр қўшади. Шаҳарлик ҳар бир киши соҳибкор бўлишига, боғ бунёд этишига ҳамма имконият бор. Мевали дарахт турмушимиз фаровонлигини, озиқ-овқат тўкин-сочинлигини таъминлайди. Шаҳримизни боғ-бўстонга айлантириб, бу билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорларига амалий жавоб берган бўламиз. Жонажон партиямизнинг XXVII съездини барча қатори биз соҳибкорлар ҳам шонли ва зафарли меҳнатимиз билан кутиб олайлик!

РЕДАКЦИЯДАН: Машҳур соҳибкор М. Мирзаевнинг мақоласида жонажон шаҳримизни боғ-бўстонга айлантириш, Тошкентнинг кўчаларини, хиёбонларини, майдонларини, истироҳат боғларини, ҳовли-жойларимизни гўзаллаштириш, кўкаламзорлаштириш, мевали кўчатларни кўплаб ўтқазиш ҳақида қимматли таклифлар ўртага ташланган. Ана шу муҳим, долзарб масала тўғрисида Сиз азиз оқшомхонларнинг фикр-мулоҳазаларингизни кутамиз.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Экскаватор ремонти заводида биринчи марта 10 тонна оғирликдаги қувурларни ётқизадиган қудратли техника воситаси ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Унинг дастлабки туркуми Тошкент, Навоий, Қашқадарё областларига жўнатилди. Янги техникадан йирик мелиорация иншоотларида, шаҳарлардаги иссиқлик трассалари қувурлари ётқизилишида фойдаланиш мумкин.

●

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг реле ва автоматика заводи коллективи Болгария ва Югославиянинг буюртмасини бажарди. Бу мамлакатларга реле аппаратуралари юборилди. Шундай қилиб бу йилнинг экспорт буюртмалари қизғин бажарилмоқда.

●

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида лахтаклардан болалар учун бежирим либослар тайёрлаш ўзлаштирилди. Дастлабки минг дона маҳсулот буюртмачиларга юборилди.

●

Республика алоқачилари кўрик-конкурси натижалари чиқарилди. Тошкентдаги «Узгипросвязь» институти биринчи ўринни ва 300 сўмлик мукофотни олишга сазовор бўлди. Бундан ташқари Тошкентдаги кўпгина йирик алоқа корхоналари ҳам кўрикда яхши натижаларга эришдилар.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 11 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 5-7, эртага кундузи 20-22 даража иссиқ бўлади.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУНГА

СИЁСИЙ ДОКЛАДЧИЛАРГА ЁРДАМ

ТАРИХНИНГ ҚАҲРАМОНОНА САҲИФАСИ

РОССИЯДА 1905—1907 ЙИЛЛАР РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

Бу йил империализм давридаги биринчи халқ революцияси ва 1917 йил октябрида жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик воқеа — эксплуататорлар ҳокимияти ағдариб ташланиб, Советлар ҳокимияти, ишчилар синфи ва бутун меҳнаткаш халқ ҳокимияти ўрнатилиши билан якунланган Россиядаги уч революциядан бири бўлмиш 1905— 1907 йиллар революциясига 80 йил тўлади. В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, 1905 йилдаги каби «генерал репетиция» бўлмаганда, 1917 йилдаги буржуа, феврал революциясининг ҳам, пролетар, Октябрь революциясининг ҳам бўлиши мумкин эмас эди».

Биринчи рус революциясининг сиёсий сабоқлари бугунги кунда ҳам тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлида кураш олиб бораётган халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати учун жуда актуал бўлиб қолмоқда.

Мамлакатимиз ва бутун инсоният тарихига энг муҳим шонли ва ёрқин саҳифа бўлиб ёзилган 1905— 1907 йиллар воқеаларининг жуда катта унутилмас аҳамияти ҳам шу билан белгиланади.

Бинобарин, КПСС Марказий Комитетининг «Россияда 1905 —1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида бу шонли санани «партия ва мамлакат, жаҳон коммунистик, ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракати тарихидаги шонли воқеа» сифатида нишонланиши зарур, деб кўрсатилганлиги қонунийдир. Қарорда, шунингдек, Россиядаги биринчи халқ революцияси «Янги аср бошида мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий ривожланишининг бутун бориши билан тайёрланган» ҳамда «Янги тарихий давр — чуқур социал ларзалар ва революцион жанглар даври бошланганлигидан» дарак берганлиги қайд қилинди.

XX аср бошларида чор Россияси ўткир социал-иқтисодий, синфий зиддиятларнинг туташган нуқтаси бўлиб қолдики, бу зиддиятлар фақат ғолибона, чинакам халқ революцияси натижасидагина ҳал қилиниши мумкин эди.

Феодализм таянчи бўлган самодержавиени ағдариб ташлаш, крепостнойликнинг ҳамма қолдиқларини тугатиш ана шундай шароитда пролетариат ва деҳқонлар аҳволини яхшилашнинг ягона йўли эди. 1905— 1907 йиллар революцияси Россияни демократик ривожланиш йўлига солиб юборишга қаратилган эди. Бутун воқеалар XX аср бошларида Россия жаҳон революцион ҳаракатининг марказига айланганлигидан далолат берарди.

1905 йилнинг 9 январида Петербургда юз берган воқеалар Россияда биринчи буржуа-демократик революциясини бошлаб берди. Чор ҳукумати Петербург ишчиларининг тинч намойишини ваҳшийларча ўққа тутди. Намойишчилар ўз ҳуқуқлари ва эҳтиёжларини намойишкорона билдирмоқчи эдилар. Ўша куни мингдан ортиқ ишчи ўлдирилди, беш мингга яқин киши яраланди.

«Қонли якшанба» кучли революцион ҳаракат юксалишининг бошланғич нуқтаси бўлди. Петербург пролетариатининг «Ўлим ёки озодлик!» деган алангали шиорини бутун мамлакат ишчилар синфи баланд кўтарди. Миллий зулм чоризмга нафратни кучайтириб юборган Россиянинг чекка ўлкаларида стачка ҳаракати кенг қулоч ёйди. Ишчилар стачкаси таъсирида қишлоқ ҳаракатга келди. Деҳқонлар помешчикларнинг мулкларини вайрон қила бошладилар.

Халқнинг озодлик курашида В. И. Ленин бошчилигидаги большевиклар партияси —революцион назарияни амалда ишчилар ҳаракати билан боғлаган янги типдаги партия олдинги сафда борди. 1905— 1907 йиллар революцияси жаҳон революциялари тарихида марксистик партия стратегияси ва тактикаси аниқ ишлаб чиқилган, программасига эга бўлган мустақил сиёсий партия сифатида майдонга чиққан революция бўлди.

Партия меҳнаткашлар оммасига маҳкам таяниб, уларнинг орзу ва интилишларини ифодалаб, синфий курашлар давомида оммани чиниқтириб, пролетариат теварагига жипслаштира борди.

1905— 1907 йиллар революцияси тарихга янги типдаги буржуа-демократик революция си бўлиб кирди. Бу тасодифий эмас. Тарихда биринчи марта ишчилар синфи ана шу революциянинг гегемони, барча меҳнаткашлар оммасининг доҳийси бўлиб майдонга чиқди. Социал-иқтисодий мазмуни жиҳатидан буржуа-демократик революция кураш воситалари ва формаси жиҳатидан пролетар революцияси эди.

Революцион воқеаларнинг авж олишида 1905 йилнинг апрель ойида бўлиб ўтган РСДРПнинг III съезди жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Бу— ўз материаллари ва қарорларида меньшевистик оппортунизмга қарши, янги типдаги партияни тузиш учун, Россияда биринчи халқ революциясини тайёрлаш ва ўтказиш учун курашда В. И. Ленин бошчилигидаги большевиклар кураши тажрибаси мужассамлашган биринчи большевиклар съезди эди.

РСДРП III съезди қарорларини, большевикларнинг революциядаги стратегик плани ва тактик йўли В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган ва 1905 йилда чоп этилган машҳур асарида назарий жиҳатдан доҳиёна асослаб берилди.

1905 йил кузига келиб революцион ҳаракат бутун мамлакатга ёйилди. Москва ва Петербург ишчилари ташаббуси билан 1905 йил октябрида Бутунроссия сиёсий стачкаси бошланди. Бу стачка барча асосий саноат марказларини ва қудратли сиёсий чиқишга айланган пролетариат ҳаракатини ўз ичига олди.

1905 йил май ойида революцион кураш авж олган шароитда Иваново-Вознесенскда Россияда биринчи ишчи депутатларининг умумшаҳар Совети барпо этилди. Кейинчалик бундай Советлар бошқа жойларда ҳам пайдо бўлди. В. И. Ленин бу воқеаларни чуқур таҳлил қилиб, Советларни келажакда пролетариат диктатураси давлат ҳокимиятининг тимсоли бўлган янги революцион ҳокимиятнинг куртаги, деб баҳолади.

1905 йил декабрь қуролли қўзғолони революция ривожининг энг юқори нуқтаси бўлди. Самодержавиега қарши қўзғолоннинг қизил байроғини биринчи бўлиб Москва ишчилари кўтариб чиқдилар. Улар манфур чор самодержавиесига қарши қўлга қурол олиб,очиқдан очиқ ва дадил кураш майдонига чиқдилар. В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, Москва ишчиларининг қаҳрамонлиги Россиянинг барча меҳнаткашлар оммаси учун кураш намунаси бўлди.

Декабрь қуролли қўзғолони чоризм томонидан ёвузларча бостирилди. Шунга қарамай, В. И. Ленин ана шу революцияга баҳо бериб бундай деб ёзган эди: «Революцион кураш бутун дунё тарихида биринчи марта шундай юксак поғонага кўтарилди ва шундай куч билан ривожландики, қуролли қўзғолон оммавий стачка билан, пролетариатга хос мана шу қурол билан қўшилиб юзага чиқди: равшанки, бу тажриба **барча** пролетар революциялари учун оламшумул аҳамиятга эга».

Декабрь қўзғолони мағлубиятга учрагач, революция халқ тўлқинининг сусайиши ва қора реакциянинг авж олиши даврига кирди.

Жаҳон реакцияси революция устидан ғалаба қозонилди деб беҳуда чиранди, революциянинг тор-мор этилганидан беҳуда кулди. 1905—1907 йиллар воқеаларининг тарихий сабоқлари беҳуда кетмади.

Орадан атиги 10 йил ўтди. 1917 йил октябрида биринчи халқ революцияси сабоғи ва тажрибасидан фойдаланиб Россия ишчилар синфи камбағал деҳқонлар билан иттифоқда Коммунистик партия раҳбарлигида Совет ҳокимиятини ўрнатди ва ғолибона социализм қурилиши йўлини очди.

1905—1907 йиллар революциясининг муҳим хусусияти шуки, у интернационал характерга эгадир. Революцион жанглар оловида Россиядаги барча миллатларнинг ягона революцион фронти таркиб топди. Бутун революция давомида самодержавие ва помешчикларга қарши рус ишчилари ва деҳқонлари билан биргаликда мамлакатдаги барча миллат ва элатлар халқ оммаси, шу жумладан, Туркистон меҳнаткашлари ҳам қаҳрамонона кураш олиб бордилар.

1905—1907 йилларда Туркистондаги революция Россиядаги биринчи революциянинг таркибий қисми бўлди. Марксизм-ленинизм ғоялари Туркистон социал-демократларига, улар орқали эса ўлканинг илғор ишчиларига большевистик матбуот, марксизм-ленинизм асосчилари асарларини тарқатиш йўли билан етиб борди.

Бунда Тошкент, Самарқанд, Қизил Арват ва бошқа жойлардаги социал-демократик ташкилотлар катта роль ўйнадилар. Тошкент социал-демократларининг яширин босмахонасида чор ҳукуматининг найрангларини фош этувчи, халқни кескин революцион ҳаракатга чақирувчи ҳамда ишчилар, деҳқонлар, солдатларга қаратилган кўпгина чақириқлар босилди.

9 январь воқеаси, Тошкент илғор ишчиларининг сиёсий чиқишлари ўлкада пролетар ҳаракатининг тез ўсишига ёрдам берди. Бош темир йўл устахонаси ва Оренбург— Тошкент темир йўли вақтинчалик устахонаси ишчиларининг иш ташлаши 1905 йилда Тошкент ишчиларининг биринчи йирик чиқиши ҳисобланади.

Бу иш ташлаш шаҳар темир йўл ишчиларининг биринчи марта очиқ оммавий чиқиши сифатида катта аҳамият касб этди. Бундан ташқари у Тошкентнинг бир қатор саноат муассасалари ишчиларининг чиқишларига илҳом бахш этди ва Самарқанд, Чоржўй, Асхобод, Қизил Арват ва Черняево темирйўлчилари ҳам буни қўллаб-қувватлашди.

Тошкент социал-демократик группаси Киев, Самара, Боку, Тифлис ва бошқа шаҳарларнинг социал-демократлари билан алоқа ўрнатди. Россия большевиклари билан мустаҳкам алоқа РСДРП Тошкент группасига тўғри сиёсий йўл тутишга ёрдам берди. У меҳнаткашлар ўртасида кенг ташкилотчилик, пропагандистик ва агитация ишларини авж олдирди.

Туркистондаги революцион ҳаракат феврал-март ойларида темирйўлчилар забастовкаси ва Бутунроссия стачкаси даврида кенг ривожланди. Шу жангларда Тошкент, Самарқанд, Қўқон, Қизил Арват ва бошқа шаҳарларнинг ишчилари «Йўқолсин чоризм!», «Яшасин демократик республика!» деган сиёсий шиорлар остида жипслашиб майдонга чиқдилар.

Октябрь сиёсий стачкалари вақтида Туркистонда ҳам ишчиларнинг Советлари ва революцион комитетлари тузилди. Ишчилар синфий кураши таъсирида деҳқонлар орасида революцион ҳаракат муттасил кўтарилиб борди.

Революция даври Туркистонда социал-демократик ҳаракатни ривожлантиришда муҳим босқич бўлди. 1905 йилнинг охирига келиб ўлкада РСДРПнинг 17 та ташкилоти, кўпгина майда социал-демократик группалар, 7 та яширин босмахона фаол ишлади. Учта нолегал ва битта легаль социал-демократик газета нашр этилди. Большевиклар муҳаррирлик қилган «Самарқанд» ва «Русский Туркестан» газеталари омма орасида кенг тарқалди.

1905 йил августида бўлиб ўтган ўлка партия конференциясида «РСДРПнинг Туркистон ташкилотлари союзи» барпо этилди. Туркистон большевиклари 1905 —1907 йилларда маҳаллий миллат деҳқонлари ва шаҳар камбағаллари орасида иш олиб бордилар. Улар газета ва варақаларда Ленин партиясининг миллий сиёсатини тушунтириб берар ва ўлкада яшовчи барча миллат меҳнаткашларини рус пролетариати теварагига жипслашишга даъват этардилар. Бу ишда В. М. Морозов, В. Д. Корнюшин, К. Д. Литвишко, А. В. Худаш ва бошқа большевиклар катта роль ўйнадилар.

Бутун Россияда бўлганидек, Туркистон меньшевиклари ва эсэрлари ҳам маҳаллий миллат меҳнаткашларига нисбатан парокандалик йўлини тутиб, шовинистик позицияда турдилар.

Россия ишчилар синфининг революцион кураши таъсирида революцияда маҳаллий миллат меҳнаткашлари тобора актив қатнаша бошладилар. Улар орасида С. Қосимхўжаев, К. Ашуров, А. Комилжонов, Д. Устабоев, И. Шаджанов ва бошқа омма раҳнамолари бор эди. Маҳаллий миллат илғор ишчилари рус пролетарлари билан биргаликда Тошкент, Самарқанд, Қўқон, Қизил Арват ва бошқа жойлардаги намойишларда ва сиёсий забастовкаларда қатнашдилар. Бойлар, помешчикларга қарши чиққан деҳқонлар орасида ҳам стихияли ҳаракат авж олди.

1905—1907 йиллар революцияси революцион деҳқонлардан иборат ўз иттифоқчисига эга бўлган дунёда энг революцион рус пролетариатининг буюк кучини кўрсатди. У айни вақтда капитал ҳукмрон бўлган мамлакатларда ишчилар синфининг революцион курашини ва Ҳиндистон, Эрон, Хитой, Афғонистон, Туркия ва бошқа мамлакатлардаги мазлум халқларнинг миллий озодлик курашини юксалтирди. «Рус — япон уруши ва рус революцияси Осиё халқларининг сиёсий ҳаётга уйғониши учун алоҳида бир туртки бўлди», — деб ёзган эди В. И. Ленин. Рус революцияси бутун Осиёни ҳаракатга келтирди.

1905— 1907 йиллар революциясидан кейин ўтган 80 йил ичида ва Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли мамлакатимиз барча халқларининг ҳаёти тубдан ўзгарди.

КПСС Марказий Комитетининг «Россияда 1905— 1907 йиллардаги революциянинг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорида айтилганидек, социалистик қурилиш давомида Советлар мамлакати кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди.

СССР коммунизмнинг биринчи фазаси доирасида олға томон катта қадам ташлаб, янги, тарихан узоқ босқич—ривожланган социализм босқичига кирди. Уни планли равишда ва ҳар томонлама такомиллаштириш партия ва халқ фаолиятининг яқин келажакдаги асосий мазмунини ташкил этади. КПСС партия XXVI съезди, Марказий Комитет шундан кейинги Пленумлари қарорларига амал қилиб, социал-иқтисодий тараққиёт йўлларини очмоқда.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг ленинча ташқи сиёсатни амалга ошириш учун ҳормас-толмас ва изчил кураш давомида орттирган халқаро обрўси юксакдир. АҚШ ва унинг НАТО бўйича иттифоқчилари тарихнинг боришини орқага буришга уринаётган, халқларга ўз иродасини зўрлик йўли билан ўтказмоқчи бўлган, халқаро вазият кескинлашган шароитда тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг ишончли таянчи бўлмиш социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари бирлиги ва жипслигининг аҳамияти айниқса, каттадир.

Варшава Шартномаси асосида бирлашган қардош социалистик мамлакатлар уруш оловини ёқувчиларга кескин зарба бериш учун барча зарур воситаларга эгадирлар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлиги ҳар томонлама ривожланиб, доимо чуқурлашиб бормоқда.

СССР халқлари қардошлик оиласида ўзбек халқининг, республика барча меҳнаткашларининг ҳаёти ҳам гуллаб-яшнади. Ўзбекистон ССРда ҳозирги вақтда саноат ишлаб чиқаришининг юздан ортиқ тармоғи бўлиб, унинг таркибида 1700 дан кўп йирик фабрика ва заводлар бор. Ўзбекистон ССР ташкил этилган 1924 йилдагига нисбатан саноат ишлаб чиқариши ҳажми 428 баравар кўпайди. Катта химия, кўп тармоқли машинасозлик, энергетика, кўмир, газ, кон металлургияси, олтин қазиб олиш, электротехника, енгил, озиқ-овқат ва бошқа саноат тармоқлари барпо этилди ва тез ривожланмоқда. Республика саноати маҳсулоти барча қардош республикаларга етказиб берилмоқда. Ўзбекистон ССР Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган барча социалистик мамлакатлар билан ўзаро иқтисодий алоқаларни амалга оширишда фаол қатнашмоқда. Унинг маҳсулоти Европа ва Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги 70 дан кўп мамлакатга экспорт қилинмоқда.

Совет Ўзбекистони пойтахти Ўзбекистон республикасининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантиришга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми бўйича республика халқ хўжалигида Тошкентнинг ялпи салмоғи салкам 19 процентни ташкил этади, капитал маблағ лимити бўйича эса 14 процентни, илмий ходимлар сони бўйича 69 процентдан зиёдроқни, студентлар сони бўйича эса ярмидан кўпроқни ташкил этади.

Шаҳар саноатида пахтачилик учун қишлоқ хўжалик техникасининг бутун комплекси, кабель маҳсулотларининг ранг-баранг турлари ишлаб чиқарилмоқда. Шаҳар саноат корхоналари Ўзбекистон ССРда ишлаб чиқарилаётган ип-газламаларнинг 68 процентини, устки трикотажнинг 40 процентини ишлаб чиқармоқда. Турар жой қурилишига сарфланаётган капитал маблағларнинг тўртдан бир қисмидан кўпроғи Тошкент шаҳрига тўғри келмоқда.

Қишлоқ хўжалигида ажойиб ўзгаришлар юз берди. Колхоз тузумининг ғалабаси натижасида Ўзбекистон юксак даражада ривожланган кўп тармоқли қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ўлкасига айланди. Қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи—пахтачилик республика бойлигининг асосий манбаидир. Мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлмиш Ўзбекистон ҳозирги вақтда СССРда етиштириладиган пахтанинг учдан икки қисмини бермоқда.

Бугунги Ўзбекистон, ҳеч шубҳасиз, капитализмдан социализмнинг, совет турмуш тарзининг, давлат ва ижтимоий тузумимиз буюк афзалликларининг ёрқин ифодасидир.

Мамлакатимиз революцион ҳаракати тарихини ўрганиш социал-иқтисодий ва сиёсий ривожланиш мазмунини чуқур тушуниб етишни, олға томон ҳаракат қилишимизга ҳалақит бераётган мавжуд камчиликларни тугатиш мақсадида партия, совет ва жамоат ташкилотлари фаолиятини танқидий анализ қилишни тақозо этади.

Бу йўлда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми муҳим қадам бўлди. Пленум қарорларига мувофиқ республикада негатив ҳодисалар кескин тугатилмоқда, маънавий-психологик вазият соғломлашмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг 1985 йил 11 мартда КПСС Марказий Комитети Пленумида сўзлаган нутқида партия ички ва ташқи сиёсати давомий эканлиги алоҳида таъкидланди.

КПСС XXVI съезди, Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумларида ишлаб чиқилган стратегик йўл ўзгармай давом этади. Бу— мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш, жамият ҳаётининг ҳамма томонларини такомиллаштириш йўлидир. «Биз халқ хўжалигини интенсив ривожланиш изларига ўтказишда ҳал қилувчи бурилишга эришишимиз лозим, —деди ўртоқ М. С. Горбачев Пленумда сўзлаган нутқида.— Биз қисқа муддатларда энг илғор илмий-техникавий позицияларга, ижтимоий меҳнат унумдорлигининг жаҳондаги олий даражасига чиқиб олишимиз лозим ва шундай қилишга мажбурмиз».

Совет халқи келажакка ишонч билан қарайди. У Коммунистик партиянинг сиёсатини қўллаб-қувватлайди ва астойдил маъқуллайди. Чунки партия мамлакатимиздаги барча синфлар ва социал группаларнинг, барча миллатлар ва элатларнинг манфаатларини ҳисобга олишга, уларни жипслаштиришга, халқнинг куч-ғайратини коммунистик бунёдкорликнинг умумий ишига сафарбар этишга қодир бўлган ягона кучдир.

Яқинда Советларга бўлиб ўтган сайловлар социалистик демократиянинг чинакам тантанаси бўлди, коммунистлар ва партиясизлар енгилмас блокининг янги ғалабасини кўрсатди. Бўлиб ўтган бу сайловлар шуниси билан диққатга сазоворки, бу йил Советларнинг 80 йиллиги нишонланади. Россиядаги биринчи халқ революцияси давомида вужудга келган Советлар давлатимизнинг сиёсий негизини ташкил этади, чинакам халқ ҳокимиятини таъминлайди.

Совет кишилари Россиядаги биринчи халқ революциясининг 80 йиллигини юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вазиятида, КПСС XXVII съезди, совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасининг 40 йиллиги шарафига 1985 йил ва умуман беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун кураш белгиси остида кутиб олмоқдалар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Социалистик жамиятда хотин-қизлар меҳнати юқори баҳоланади. Бу борада Чехословакияда катта ишлар олиб борилмоқда. Мамлакатдаги саноат корхоналарида, қурилиш ташкилотларида, маданий муассасаларда кўплаб хотин-қизлар меҳнат қилишяпти. Улар ишлаб чиқаришнинг олдинги сафларида боришиб, ўз зиммаларидаги топшириқларни муваффақиятли бажаришга ҳаракат қилишмоқда.

СУРАТДА: Усти-над-Лабой шаҳридаги газ заводининг инженери Мария Черни. У Совет Армияси томонидан Чехословакияни фашизм зулмидан озод этилганлигининг 40 йиллигига бағишланган социалистик мусобақада актив қатнашмоқда.

САНОАТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЯКУНЛАРИ

БУДАПЕШТ. Бу ерда «Венгрия саноати 40 ёшда» деган мавзуда республика конференцияси ўтказилди, унда Венгрия саноатининг социализм йилларидаги ривожланиш якунлари чиқарилди. Конференцияда ишлаб чиқариш ветеранлари, ВСИПнинг XIII съезди ва мамлакат фашизм зулмидан озод қилинганлигининг 40 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақа ғолиблари, иқтисодчи олимлар, тармоқ раҳбарлари қатнашдилар.

ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Ф. Хаваши конференцияда сўзга чиқиб, ВХРнинг социал-иқтисодий тараққиётида қардош социалистик мамлакатлар билан, аввало СССР билан ҳамкорлик муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлади. Венгриянинг ташқи иқтисодий алоқаларини мустаҳкамлаш учун бу ҳамкорлик белгиловчи аҳамиятга эгадир. Совет Иттифоқи билан товар обороти жами товар обороти ҳажмининг 30 процентидан ошади, деб уқтирди у. Совет Иттифоқи етказиб берадиган моллар техникавий воситаларнинг, энергиянинг, Венгрия саноати учун зарур бўлган хом ашё ва чала тайёр маҳсулотларнинг анчагина қисмини таъминламоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ишлаб чиқаришни кооперациялаш ва ихтисослаштириш эса ВХР экспортини кенгайтириш имконини берди.

Ҳозирги вақтда саноат ВХР халқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлиб қолди, шу тармоқда бир ярим миллиондан ортиқ киши ишламоқда. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1950 йилдан буён ўн баравар кўпайди.

Қардошларча дўстлик вазиятида

ПХЕНЬЯН. КХДРнинг шимоли-шарқий соҳилида жойлашган Чхонжин шаҳри корхоналарида қардошларча дўстлик ва ўзаро ёрдам, коллективчилик ва ҳамкорлик муҳити вужудга келди. Бу ерда совет-корейс мутахассислари биргаликда меҳнат қилмоқдалар. Улар иккала халқимиз тарихидаги шонли сана —Совет Армияси Кореяни Японияниң мустамлака ҳукмронлигидан озод этган куннинг 40 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олиш тараддудини кўрмоқдалар.

Шаҳарнинг етакчи корхонаси — Ким Чак номли металлургия комбинатида Совет Иттифоқининг техникавий кўмаги билан янги ишлаб чиқариш қувватлари барпо этилди. Бу ерда металлни иссиқ ҳолида прокат қиладиган цех, кислород—конвертор цехи, бошқа бир қанча ишлаб чиқариш объектлари ишга туширилди. Янги прокат станларини, кучли конверторларни, узлуксиз пўлат қуювчи қурилмаларни монтаж қилиш, созлаш ва ишга туширишда корейс дўстларга катта ёрдам берилди. Бу ерга Совет Иттифоқидан асбоб-ускуналар ва материаллар узлуксиз келиб турибди. Катта теплоэлектр централи қурилиши жадал давом этмоқда.

Музика фестивали олдидан

УЛАН-БАТОР. Шу йил сентябрь ойида Монголия пойтахтида ўтказиладиган музика фестивали Осиё халқларининг маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлади. МХР ташаббуси билан ЮНЕСКО ташкил этадиган ана шу музика байрамида Осиё қитъасидаги кўпгина мамлакатларнинг композиторлари, ижрочилари ва музикашунослари қатнашадилар.

Фестивалда классик, замонавий ва фольклор музика асарлари янграйди. Бу асарлардан энг яхшилари ЮНЕСКО аъзоси бўлган мамлакатларнинг радио ва телевидениеси орқали олиб эшиттирилади. Учрашув доирасида Осиё халқлари музика меросининг тарихий жиҳатдан ўзаро боғлиқлиги масаласи юзасидан кенг кўламда мунозара ўтказилади ва фикрлашиб олинади. Фестиваль иштирокчилари тингловчилар ва томошабинларни ўз мамлакатларининг халқ музикаси ва рақслари билан таништирадилар. Бу кўрикда барча 18 аймоқ фольклор ансамблларининг монгол санъати вакиллари қатнашади.

Мўътабар халқаро анжуман ўтказиш учун МХР пойтахти танлаб олинганлиги, деб уқтирди монгол композиторлар союзи правлениесининг секретари Д. Оюнцэцэг, музика санъати соҳасида монгол халқи эришган ютуқларнинг кенг эътироф этилаётганлигидан далолат беради. Республиканинг маданият жамоатчилиги бўлажак фестивалга фаол тайёргарликни бошлаб юборди. Бу фестиваль шубҳасиз зўр қизиқиш туғдиради, ер юзидаги энг катта қитъа санъат арбобларининг дўстлик ва ҳамжиҳатлик байрами бўлади.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

БЕРЛИН. Лейпцигда халқаро баҳорги ярмарка очилди. «Эркин халқаро савдо-сотиқ ва техникавий тараққиёт учун» шиори остида ўтказилаётган мана шу анъанавий кўрикда кўпгина мамлакатлар, шу жумладан Совет Иттифоқининг 9 мингта энг катта фирмаси, саноат корхонаси ва ташқи савдо бирлашмаси қатнашмоқда.

Ярмаркадаги энг катта экспозициялардан бири бўлган СССР экспозицияси Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган ғалабанинг 40 йиллиги белгиси остида намойиш қилинмоқда. Халқ хўжалигининг барча соҳаларида советлар мамлакати эришган жуда катта ютуқлари тўғрисида, КПСС XXVI съездининг қарорлари изчил амалга оширилаётганлиги ва меҳнаткашлар партия XXVII съездига тайёргарлик кўраётганлиги тўғрисида, СССРнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги самарали ҳамкорлиги ҳақида ҳикоя қилади.

***

БЕРН. Цюрихда Швейцария меҳнат партиясининг матбуот органи — «Форвертс» газетасининг анъанавий байрами бўлиб ўтди.

Байрам қатнашчилари мамлакат меҳнаткашларининг социал ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш йўлида, тинчлик ва қуролсизланиш учун курашни активлаштиришга қарор берганликларини изҳор қилдилар. Улар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқларининг миллий ва социал озодлик учун олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватладилар.

***

ГАВАНА. Бу ерда Доминикана республикасидан олинаётган маълумотларга кўра, мазкур мамлакат пойтахти Санто-Доминго шаҳрида маъмурларнинг халққа зид иқтисодий сиёсатига қарши оммавий намойишлар бўлиб ўтди.

Кўпчилиги хотин-қизлардан иборат намойишчилар қонун чиқарувчилардан кенг халқ оммасининг социал-иқтисодий аҳволини яхшилашга оид самарали чоралар кўришни талаб қилиш мақсадида миллий конгресс биноси томон йўл олдилар. Полициянинг кучайтирилган нарядлари таёқлар ва кўздан ёш оқизувчи гранаталарни ишга солиб, намойишчиларнинг йўлини тўсиб қўйдилар. «Тартиб посбонлари» чиқарган тўқнашувлар натижасида намойишчилардан 20 киши оғир жароҳатланди, 50 киши қамоққа ташланди.

***

ҚОҲИРА. Миср пойтахтида 18-халқаро Қоҳира ярмаркаси очилди. Ярмаркада 32 та мамлакат, шу жумладан бир қанча социалистик давлат иштирок этмоқда. Совет Иттифоқининг «Лада», «Москвич» автомобиллари, мотоцикл ва велосипедлари намойиш қилинмоқда. Совет қишлоқ хўжалик техникаси катта қизиқиш уйғотмоқда.

ХАВФЛИ КЎПАЙИШ

60-йиллардан сўнг Лотин Америкаси аҳолисининг кескин кўпайиши бу воҳада яшаётганларни қаттиқ ташвишга солмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мутахассислари олиб борган кузатиш шуни кўрсатдики, яна 15 йилдан сўнг Мексика пойтахти Мехико аҳолиси 31 миллион кишига етар экан. Яна Лотин Америкасидаги 6 шаҳар жаҳондаги энг йирик ҳисобланган 35 шаҳарлар сафига қўшилади. Тез орада Бразилия шаҳарлари Сан —Паулуда — 25,3 миллион, Рио-де-Жанейрода — 19 миллион, Аргентина пойтахти Буэнос-Айреса— 12,1 миллион, Колумбия маркази Боготода 9,6 миллион ва Перу пойтахти Лима шаҳарларида 8,6 миллион киши яшайди.

200 ЙИЛДАН СЎНГ

Англиялик Питер Пламмер марҳум онасининг қоғозларини кўздан кечираётганида шу пайтгача унга номаълум бўлган ноталар эътиборини тортди. Топилма бундан 200 йил илгари охирги марта ижро этилган ва шу пайтгача йўқолган деб ҳисобланган машҳур композитор Георг Фридрих Генделнинг хор учун ёзган ажойиб асарининг бир бўлаги бўлиб чиқди. Мутахассисларнинг фикрича, у 1707 йилда композитор томонидан Римда яратилган.

Шу йилнинг 9 июлида Манчестер шаҳрида 200 йилдан сўнг бугунги музика ихлосмандларига номаълум бўлган Гендель асарлари асосида концерт бўлади.

ЎРМОНЛАР ЗАРАР КЎРМОҚДА

Йирик саноат корхоналари чиқараётган заҳарли газлар туфайли Франциянинг шарқий районларидаги 20 процент ўрмонлар хавф остида қолди. Яқинда атроф-муҳитни ҳимоя қилиш бўйича текшириш олиб борган мутахассислар шундай фикрга келишди. Айниқса Юра ва Вогез массивларидаги ўрмон зоналари кўплаб зарар кўрмоқда. Швейцария билан чегарадош бўлган майдонлардаги дарахтларнинг қарийб 19 проценти турли хил касалликларга чалинган. Мутахассисларнинг кузатишича, кейинги йилларда зарарланаётган ўрмон массивлари 2 процентга кўпайган.

• Бугун—Париж Коммунаси куни

ПРОЛЕТАР ҲАРАКАТИНИНГ УЛУҒ НАМУНАСИ

Бугун Париж Коммунасига 114 йил тўлди. 1871 йилнинг 18 март куни кечқурун Миллий гвардия тўплари жойлашган Монмартр тепалигида ҳукумат қўшини солдатлари пайдо бўлди, улар тўсатдан зарба бериб, Миллий гвардия артиллериясини қўлга олиш ва итоатсиз шаҳарни қуролсизлантириш учун Тьернинг буйруғи билан юборилган эди. Тьер қўшинлари тўсатдан ҳужум қилганлиги учун аввалига қўли баланд келди. Улар тўпларни қўлга олишдию лекин кун ёришгунча ташиб кетолмай ўралашиб қолишди. Миллий гвардиячилар солдатларга қарши жанг қилдилар, солдатлар-истар истамас урушдилар, баъзи жойларда эса улар халқ томонига ўтиб кетдилар. Тўплар яна қайтариб олинди. Монмартр ҳам халқ қўлига ўтди. Қўзғолон шаҳарнинг бошқа кварталларида ҳам бўлди. Туш вақтигача Парижнинг катта қисми қўзғолон кўтарган халқ қўлига ўтди.

Миллий гвардия Марказий Комитетининг маълум бир программаси ва ҳаракат плани йўқ эди. Лекин у халқ оммасининг революцион ижоди билан тузилган орган эди, қуролланган халқ органи эди. Бинобарин, халқнинг ташаббуси уни Париж қўзғолончиларига бошлиқ қилиб қўйган эди.

18 март революцияси стихияли тарзда содир бўлди. Контрреволюцион буржуазиянинг Париж пролетариатига қарши фитнаси мағлубиятга учради. Ишчилар синфи ҳокимиятни ўз қўлига олди. Лекин халқ ғалабасининг дастлабки вақтларида катта хатоларга йўл қўйган эди. Миллий гвардия ва унинг раҳбар органи бўлган Марказий Комитет синфий душманни қуролсизлантириш ва ғалабани охирига етказиш учун ҳеч иш қилмадилар. 18 мартда стихияли тарзда пайдо бўлган халқ қўзғолони янги революцион ҳокимият тепасига Париж ишчилари ва уларнинг раҳбарларини бошлиқ қилиб қўйди. Улар тарихда биринчи марта пролетар революцияси тажрибасини ижод қилдилар-у, лекин унинг мақсад ва вазифаларини англамадилар. Лекин ишчилар эксплуататор синфлар зулмидан озод бўлиб, ўз тақдирларига ўзлари эга бўлиб олиб, ажойиб ташаббус кўрсата олдилар ва янги революцион ижод йўлида дадил турдилар. Маркс ҳам, Ленин ҳам омманинг Коммуна кунларида яққол намоён бўлган ана шу тарихий ташаббусини уларнинг фаолиятидаги энг олий фазилат деб баҳоладилар.

Коммунанинг моҳиятини очиб беришда Маркс тарихий хизмат кўрсатди. Маркснинг Коммуна тажрибасига таҳлилини В. И. Ленин янги тарихий шароитда давом қилдирди ва ривожлантирди.

Париж Коммунаси ҳаммаси бўлиб 72 кун умр кўрди, лекин унинг тарихий аҳамияти жуда буюк эди. Унинг ютуқлари ва хатолари, унинг тарихий тажрибаси революцион пролетар курашчилар авлодига таълим берувчи сабоқ бўлди. Маркс, Энгельс, Ленин Коммуна тажрибасини чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилдилар ва шу асосда революцион назарияни бойитдилар.

Париж Коммунаси тарихда пролетариат гегемон бўлиб иш кўрган ва кенг меҳнаткашлар оммасини ўз орқасидан эргаштириб борган биринчи революция бўлди. Коммуна тажрибаси, марксистик революцион партиянинг раҳбарлиги бўлмаса, буржуазия устидан ғалаба қилиш, пролетариат диктатурасини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш мумкин эмаслигини кўрсатиб берди. Париж Коммунаси тажрибаси ишчилар синфи билан деҳқонлар ўртасида иттифоқ зарурлигини ҳам исбот қилиб берди. Коммунани ҳалокатга олиб борган сабаблар шу эдики, унинг революцион марксистик партияси йўқ эди ва у деҳқонлар билан иттифоқ тузолмади.

Ўзининг барча заифликлари ва хатоларига қарамай, «Коммуна, — В. И. Ленин ёзганидек, —XIX асрдаги улуғ пролетар ҳаракатининг улуғ намунасидир»

Ҳ. АБРОРОВ.

• Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги олдидан

ДАЪВАТ ВА ҒАМХЎРЛИК

Совет халқи, шу жумладан республикамиз меҳнаткашлари Улуғ Ватан уруши йилларида фронтга кетган Қизил Армия жангчилари, офицерларининг ота-оналари, опа-сингиллари, фарзандларига муттасил ёрдам бериб турдилар.

Ўзбекистон ССР Халқ комиссарлари Совети ҳузурида 1943 йилда ҳарбий хизматчиларнинг оилаларини давлат таъминотига ўтказиш ва уларнинг маиший аҳволини яхшилаш билан шуғулланувчи махсус бошқарма тузилди. Область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари қошида ҳам шундай бўлимлар ташкил этилди.

Бошқарма 1943 йилнинг май ойида Қизил Армия жангчиларининг оилаларига ёрдам уюштириш 20 кунлигини ўтказди. Ана шу давр ичида республика бўйича 14 минг оилага нафақа белгиланди. 36 минг 500 киши ишга, 27 минг 500 бола боғча, яслиларга жойлаштирилди, нафақадан ташқари ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига 7 миллион 800 минг сўмдан ортиқ бир йўла озиқ-овқат, 8355 бош чорва моллари тарқатилди, 25 минг 600 оиланинг уй-жойлари ремонт қилинди, 28 минг оила янги уй-жой билан таъминланди.

Тошкентликлар бу соҳада катта ташаббус кўрсатдилар. Шаҳар корхоналари ва муассасалари ходимлари қисқа вақт ичида ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига ёрдам фондига 1,5 миллион сўм маблағ топширдилар, 6 минг тонна ёқилғи, 520 тонна сабзавот ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари йиғилди. Фронтчиларнинг оила аъзоларидан 6100 киши Тошкент корхоналарига ишга жойлаштирилди. Ота-оналари, акалари Улуғ Ватан уруши фронтларида жанг қилаётган 25 мингдан ортиқ бола болалар уйларига, 40 мингдан ортиқ бола боғча ва яслиларга жойлаштирилди.

Умуман, Улуғ Ватан урушининг дастлабки икки йили мобайнида фронтдаги Совет Армияси жангчилари оилаларига 300 миллион сўмдан ортиқ нафақа тўланди, ҳарбий хизматчиларнинг оилалари 350 миллион сўм миқдорида ҳар хил солиқлардан озод этилди, шу фондга 7 миллион сўмдан ортиқ маблағ, 300 минг центнерга яқин озиқ-овқат маҳсулотлари, 8 минг бош чорва моллари тўпланди. Бутун уруш давомида Совет армияси жангчиларининг мамлакат ичкарисида қолган оила аъзолари ҳамиша ғамхўрлик ва меҳрибонлик билан қуршаб олинди. Совет ватанпарварлиги туйғулари билан тўлиб тошган ўзбек халқи ўз фарзандларини ҳаёт-мамот курашига жўнатаётганда: «Душманга омон берма, шўртумшуқ ёвни қир, жонажон Ватанимиз тупроғини газандалардан озод қил. Биз сенинг оиланг, бола-чақалрингни ҳеч қачон, ҳеч нарсага зориқтирмаймиз, уларга ҳамиша парвонадек ғамхўрлик қиламиз», деб қасамёд қилган эди. Улар ўз қасамёдларини бажо келтирдилар, ваъдага вафо қилдилар. Юқорида келтирилган жонли мисоллар ана шу қасамёдга қилинган содиқлик тимсолидир.

Л. ҲАМРОЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

• УМР ЗАРВАРАҚЛАРИ

БАХТ КАЛИТИ

Одамнинг кўнглидек нозик йўқ,
Одамнинг бардоши метин.
Одамнинг кўнглига кимки отса ўқ,
Ўзини шармисор қилади бутун!

ШУҲРАТ.

Бахт — бу тўрт ҳарфдан иборат бўлган сўзнинг замирида олам-олам маъно бор. Ҳар биримиз бахт сўзини ўз билганимизча таърифлаймиз. Қандай киши ҳаётда энг бахтиёр саналади, деган саволга ўзимизча жавоб излаб топмоқчи бўламиз. Айтайлик, бир киши фавқулодда автомобиль ҳалокатига учради, демак унинг оиласи бахтсиз бўлиб қолдими? Бетоблиги учун оламдан ўтган аёл бахтсиз ҳисобланадими? Ер юзи аҳолиси гувоҳлигида йигирма миллион инсон халқ бахт-саодати, она-Ватан ҳимояси йўлида қаҳрамонона ҳалок бўлди. Хўш, уларнинг оиласи бахтсизми? Шундай оилалар борки, фарзандларини отасиз тарбиялаб, ўқитиб, эл қаторига қўшади. Мана шунинг ўзи онаизор учун катта «бахт» эмасми? Бахт деганда нималарга эътибор бериш керак? Кимларни бахтли ёки бахтсиз дейиш мумкин?

Аслида, бахт — ахлоқ нормаларидан бири бўлиб, нисбий тушунчадир. Социализм даврида шахсий бахт ижтимоий бахт орқалигина тўла рўёбга чиқди. Бунда инсонлар бахти, тақдири жамият, яъни бутун инсоният тақдири билан чамбарчас боғлиқ.

Ҳаётда кутилмаган тасодифлар, қийинчиликлар, синовлар кўп бўлади. Бир марта бериладиган умрнинг қадрига етиб, яхши яшай билиш энг муҳим фазилат ҳисобланади. Афсуски, бир марта инъом этиладиган умрнинг бебаҳо онлари қадрига етмайдиган, ўзгаларни ҳам тинч яшашга қўймайдиган шахслар ҳам учраб туради. Одатда, ҳақиқий инсон умрининг сўнгги дақиқасигача яхшиликка эътиқод, гўзалликка, ҳаётга муҳаббат билан яшайди, ишлайди, ижод қилади. Мусаффо қалбга жо бўлган қуёшдек меҳрни, енгилмас эътиқодни ҳеч бир бойлик билан ўлчаб бўлмайди. Эътиқод илҳом каби юракдан туғилади.

Биз, халқимизни, жонажон Коммунистик партиямизни, она-Ватанимизни севамиз, уларга чуқур ихлос билан эътиқод қўйганмиз. Камолга етаётган фарзандларимизни ҳам шу руҳда тарбиялаймиз. Демак, бахтли ҳаёт кечираяпман деб, бараллa айта оламиз.

Мен, ўз фарзандидан кечган, узоқлашган, халқига нафи тегмайдиган, ишламай тишлайдиган, бировларнинг ҳисобига кун кечирадиган, ҳасадгўй кишиларни биламан. Уларни гуручга тушган курмакка ўхшатаман. Чунки, бу тоифадагилар, одамлар дилига озор беради, бахтини кўролмайди, ўз шахсий манфаатини кўзлайди. Бундай кимсалар қалбидан инсонийликни чироқ ёқиб ҳам топиб бўлмайди.

Инсон боласини қадрлашни энг буюк инсонийлик деб биламан. Чунки, фарзанди биринчи маошидан уйга рўзғор харид қилиб келишини кўрган она ўша вақтда ниҳоятда ўзини бахтли деб билади. Демак, бахт деган тушунча жуда серқирра, сержилодир. Беҳудага инсонларни бахтли ёки бахтсиз деб «группа»ларга ажратиш калтабинлик аломатидир. Бизнинг жамиятимизда коммунизм учун кураш — ҳар бир совет кишисининг олий бахти ҳисобланади.

О. КАРИМОВА,
инженер-технолог.

Адабиёт ва санъат

• ЖАНГЧИ ШОИР ДАФТАРИДАН
• ЁЗУВЧИНИНГ ЯНГИ АСАРИ
• ЭКРАНДА — ВОРИСЛАР ТАҚДИРИ
• УЛКАН ИЖОДКОР ХОТИРАСИ
• КУЛГИ МУХЛИСЛАРИГА

40

СЎЗ— ЖАНГЧИ ШОИРЛАРГА

• Нозармат—1917 йилда туғилган, Улуғ Ватан уруши йилларида аввал взвод командири, кейин ҳарбий мухбир бўлган. У ўнга яқин шеър, «Қирғоқдаги жанг», «Разведкачининг жасорати», «Турна йўли» каби ҳикоя ва очерклар тўпламларининг муаллифи.

ҚАЛБИМГА КУЧ БЕРДИ ОНА-ВАТАНИМ

САДОҚАТ

Мен ёшлик чоғимдан фанни ўйладим,
Меҳригиё эл-онамни ўйладим.
Нурли иқболин элга сўйладим,
Илҳомбахш баҳорин дилдан куйладим.
Қалбимга куч берди она-Ватаним,
Билимим бўлди нур, боғу-чаманим,
Устозлар меҳридан қалбим порлади,
Нурли чўққиларга мени чорлади,
Бирга ўқиб ўсган биродарларим,
Жангга чорламоқда бугун Ватаним,
Тайёрмиз биз унинг хизмат, бурчига,
Тайёрмиз юборса қайси бурчига,
Майли эл топширсин ҳар қандай хизмат,
Бажариб қайтамиз, дилда садоқат!

ҚАСОС

Қўлимда бор автомат, қурол,
Дейди, разил ёвдан қасос ол!
Олдда кул ва ғиштлар уюми,
Наҳот улар деҳқон уйими?
Унда ўрлар кўкка аланга,
Ут қўймоқда душман оламга,
Унда уйлар ёниб ётади,
Унда тонглар тутаб отади.
Ёвни қувиб айладик яксон,
Қишлоқни ёв айлабди вайрон,
Ўтда ёниб, қора бўлган ер,
Инграб, менга бу ер қишлоқ дер.
Дов-дарахтлар куйиб қорайган,
Бунда иблис қанотин ёйган,
У қишлоқда қари бир она,
Сочлари оқ, елиб ҳар ёна,
Излар эди ўз қўрасини,
Ёв кемирган дон ўрасини,
Бўлди фарзанд, уйидан жудо,
Юрагида ўрлар ғам, нидо.
Бурун топган эрк, жаннатини,
Тинч ҳаётни, саодатини,
Излар эди тентиб муштипар,
Ёв азобин тортган нақадар.
Унутмайман бу хорликни мен,
Унутмайман бу зорликни мен.
Автоматни тутиб қўлимга,
Юрдим олға, қасос йўлимга,
Жангга чорлар она ва қишлоқ,
Кутар мени оловли қирғоқ,
Керак бўлса жангда бергум жон,
Ёнмасин ер, ёв бўлсин яксон!

ЭЗГУ ХОТИРА

Биз Наревдан кечдик тонг чоғи,
Тилим-тилим дарё қирғоғи,
Совуқ окоп, чоҳлар ёнарди,
Ҳар қадамда умр сўнарди.
Атроф зулмат, осмон сурмаранг,
Соҳил бўйлаб борар эди жанг,
Тўп гумбурлаб, бўкирар ҳар ён,
Бу ер менга бўлди имтиҳон.
Устда чойшаб, унга қор инар,
Муз еллардан кўзларим тинар,
Ер ўртанар атрофга боқсам,
Кеча-кундуз, саҳар ва оқшом,
Ёв кучанар нафаси битиб,
Қўлдан муҳим марраси кетиб.
Юрагимда ишонч, ўй бутун.
Бўшамадим жангдан неча кун.
Қор, совуқдан ивиб, тўнганим,
Бироқ бунда ёвни енгганим,
Хотирамдан чиқмайди ҳеч бир,
Қолар менда улар бир умр.

1942-45 йиллар.

Сержон ШОКИРТОЕВ.

МОЛ-ЖОН ОМОНМИ?

(ҲАЖВИЯ)

Одатим шу: кўчакўйда ёши улуғ кишилар билан учрашиб қолсам, танишми, нотанишми албатта салом бериб ўтаман. Шунақа одобли йигит бўлганим учун қариялар «Кўп яша, ўғлим!» деб доим мени алқайди. Аммо, бир воқеадан кейин қари-қартанглар билан эҳтиёт бўлиб саломлашадиган бўлдим.

Ишга шошиб кетаётган эдим, рўпарамдан бир қария чиқиб қолди, қўлимни кўксимга қўйиб, одоб билан салом бердим:

— Ассалому алайкум!

Қария шартта тўхтаб, баланд овоз билан алик олди:

— Ваалайкум ассалом, ўғлим, барака топ. Қалай, омон-эсон юрибсанми?

— Раҳмат, отахон.

— Уй-ичларинг омонми?

— Шукур.

—Мол-жон омонми?

— Ҳаммаси соғ-саломат.

— Ота-онанг омон-эсонми?

— Отдек юришибди.

— Қариндош уруғ, қўни-қўшнилар?

— Чопқиллашиб юрибди.

— Ўзингнинг болаларинг омонми?

— Э... ҳали болаларим йўқ...

— Ҳаммаси омон бўлсин, болалар нечта?

— Отахон, болаларим йўқ.

— Олтита дейсанми, баракалла, баракалла, қаҳрамон ота бўлишингга оз қолибди.

— Ота, чамамда, адашаяпсиз.

— Шу... отангнинг оти нима эди?

— Узр, ишга шошаяпман, соат олтида йиғилишимиз бор эди...

— Балли, балли, эсимга тушди, Соатнинг ўғлисан, қалай, Соат иним омонми? Ўзингнинг болаларинг омонми?

— Омон... Вой бой, ҳали уйланганим йўқ.

— Уйланган йўқ? Нега уйланар экан у қоқвош? Қариганда хотин олгилари келибдими вой алжираган чол-э!

— Ота, кечирасиз шошиб турибман.

— Ака-укаларинг омонми ишқилиб?.. Омон бўлса бас, ҳозир аканг қаерда?

— Акам беш йил бурун қазо қилган...

— Баракалла, баракалла! Ишқилиб омон бўлса бас.

— Кечикаяпман, ота...

— Ўгай аканг омонми?

— Омон, омон. Яна кимларни сўрайсиз ота, бўла қолинг тезроқ. Жиянларимни нега сўрамаяпсиз? Улар ҳам соғ-саломат. Холаваччаларим, тоғаваччаларим, амакиваччаларим — ҳаммаси омон!

— Ҳой-ҳой, шошма. Сен кимнинг ўғлисан асли, Шокирнинг ўғлимисан?

— Йўқ, Бакирнинг ўғлиман.

— Ана халос, адаштириб юборибман-да! Ўзим ҳам шубҳаланиб турган эдим-а! Майли, қаричилик. Хўш, омон-эсон юрибсанларми? Уй-ичинг, бола-чақанг омонми, ота-онанг, катта холанг соғ юрибдими... Ҳой-ҳой, қаёққа, гапимга жавоб бер!

Мен «Омон-омон-омон!» дея урра қочиб қолдим.

Қозоқчадан
А. ИСОМИДДИНОВ
таржимаси.

• Бу фильмни кўрдингизми?

«МЕРОС»

Сценарийсини Анатолий Софронов, Георгий Натансон билан ҳамкорликда ёзган бу фильмда истеъфодаги генерал Недосекиннинг оиласи, улар ўртасидаги ўзаро муносабат ҳақида ҳикоя қилинади.

Анча вақтгача оилада осойишталик ҳукм суради: Недосекиннинг қизи Варвара эри билан бўлаётган келишмовчиликларни ота-онасидан яшириб юрарди. У Константиннинг бошқа аёл билан алоқаси борлигини ва уларнинг фарзандлик бўлишганини биларди. Лекин Варвара шунда ҳам балки ҳаммаси ўз ўрнига тушиб кетар деб ўйлар ва уни ҳамиша кечирарди. Бунинг устига анча улғайиб қолган ўғли Саша отасини жуда яхши кўради. Борган сари воқеалар кескин тус ола бошлайди: Шумов уйдагиларини командировкага кетдим деб алдаб, ўзи эса севгилиси ва оғайнилари билан бирга ресторанга боради. Бу ерда уни тасодифан Варваранинг дугонаси кўриб қолади.

Бу генерал оиласига муносиб бўлмаган саҳна Варваранинг эри билан очиқчасига ажралишига сабаб бўлади. Бироқ ажралиш шунча йил бирга яшаган, қувонч ва қайғусини бирга баҳам кўрган кишилар учун осон эмасди. Айниқса, отасини жуда севувчи Саша учун бу воқеа катта фожиа бўлди. У отасининг ҳақлигига, оиладаги бирон киши унинг хотини ҳамда фарзандига бўлган муҳаббатини тушунмаётганига чин дилдан ишонади ва отаси билан бирга яшашга аҳд қилади. Недосекин оиласидагилар эса болани отасига қарши қўйишмайди.

Бир мунча вақт отасиникида яшаган Саша қийинчиликларга дуч келади. Институт имтиҳонларидан ўтолмайди. Бу воқеалар эса йигитни кўп нарсаларни қайта ўйлаб кўришга мажбур этади...

Армияга чақирилган Саша дўсти билан бирга ўз солдатлик бурчини чегарада ўтайди.

Картина «Мосфильм» киностудиясида суратга олинган.

СУРАТДА: «Мерос» фильмидан кадр.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

Адиб ижодига бағишланган зарварақ

Алишер Навоий номли Давлат адабиёт музейи ходимлари атоқли адиб Ойбек таваллудининг 80 йиллигига муносиб совға тайёрладилар. Улар буюк адиб, шоир, олим ва жамоат арбоби Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек ижоди ҳақидаги зарварақни нашрдан чиқардилар. Унинг муаллифлари музей илмий ходимлари Б. Валиев ва Х. Шамсиевалардир.

Адабиёт мухлислари бу зарварақда Ойбекнинг ҳаёт йўли ва адабий-илмий мероси ҳақида қизиқарли маълумот оладилар. Адибнинг «Қутлуғ қон», «Навоий», «Қуёш қораймас», «Олтин водийдан шабадалар» асарларининг яратилиш тарихи ҳақида тасаввурга эга бўладилар.

Ўзбек ва рус тилларида тайёрланган бу чиройли зарварақ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётида босмадан чиқди.

И. АШРАПОВА,
Алишер Навоий номидаги Давлат адабиёт музейининг илмий ходими.

МИРМУҲСИН.
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси

ДОҒ

(ҲИКОЯ)

—1—

Кечки пайт телефон жиринглади. Трубкани кўтарган Севарахон салом-аликдан сўнг нариги хонада телевизор кўраётган эрини чақирди:

— Сизни!

— Ким? Сўрамадингизми?

— Профессор Сайфиддин Аҳрорович деяпти...

— Лаббай! Ҳа, мен, —Сайфиддин трубкани олди. —Э-э, Аҳмаджон Алиевич, танидим... Саломатмисиз, бормисиз, дўстим! Аҳволлар яхшими? Биз, яхшимиз. Ишлар ҳам ёмон эмас. Ҳа, болалар катта бўляпти — бири институтда, қолганлари мактабда... Сиз билан саломлашган Севарахон. —Шундан сўнг профессор Сайфиддин бир муддат жим бўлиб қолди. Телефон трубкасини қулоғига босганча, калласини қимирлатарди-ю миқ этмай гапни эшитарди.

—2—

— Йўқ, бемалол, айтаберинг, хафа бўлмайман. Тушундим... Ранги оқариб кетган Сайфиддин дераза олдида сарпочанг турганича чакка томирлари бўртиб айтилаётган гапларни диққат билан эшитарди. Нима гап, дегандай ёнига Севарахон ҳам келди. — Бемалол, мен бу гапни биринчи эшитаётганим йўқ. Иложим қанча... Маҳалла чойхонаси ёнидан бошимни кўтариб ўтолмайман. Галстук тақолмайман... Ҳеч кимнинг бошига бундай иш тушмасин! Қандоқ қилай! Бир мен эмас, болаларим ҳам изтироб чекишади. Телефон қилганингиздан хафа бўлмайман, безовта ҳам бўлмайман. Тоғларни текислаш мумкин, дарёларни бошқа томонга оқизиб юбориш мумкин, аммо инсон феълини ўзгартириб бўлмас экан!

Сайфиддин телефон трубкасини қўйиб, Севарахонга бақрайганча қотиб қолди.

—3—

— Нима гап?

— Яна ўша... Дадамлар энди бу томон қолиб, янги микрорайонда «старавешш!» деб қоп орқалаб юрган эмишлар. Профессор Аҳмаджон Алиевич кўрибди. Унинг қўшнисидан шара-баралар олаётганида рўпара келибди. Бу шармандаликдан у кишини қайтаришнинг иложи йўқми, ахир битта сенинг отанг эмас-ку, менинг ҳам отам, деяпти. Ёшлигимизда сенинг ҳовлингда дарс тайёрлардик, ота билан гаплашардик, наҳотки шу паллага етганда «старавешш», деб кўча айланиб юрсалар! Кўриб, бу пасткашликка чидай олмадим! Қўнғироқ қилганим учун узр сўрайман, дейди. Ишинг нозик, чарчаб келганингни биламан, аммо ҳеч иложим бўлмай телефон қилишга мажбур бўлдим, дейди. Нима қиламиз?

—4—

Телевизорни пасайтириб, эру хотин бир-бирларига қараб қолишди.

Отани, дарҳақиқат шаҳарнинг марказида ва микрорайонларда баъзилар Аҳрорхон ота эмас, «старавешш» деб танишарди. Семиз, ғўладан келган, такамўйлов, ёзин-қишин қавима шим, махси-ковуш кийиб юрарди. Умрида от минмаган бўлса ҳам оёқлари хомутга ўхшаб эгри. Ўғиллари олиб берган янги шим, оқ кўйлакни ҳужрасида, бир чеккага тиқиб қўйиб, «менга ўзимнинг пул топар шимим яхши» деб, исқирт либосини киярди. Уларн ечиштерсини шилиб олиш билан баробар, раъйини қайтарган кимсани қаттиқ сўкарди: «Мендан уялмай қўяқолларинг, профессор бўлсаларинг ўзингга!» дерди сасиб. Баъзан тушида ҳам «старавешш!» деб қичқириб юборарди.

—5—

Раҳматли кампирига ҳам умрида иссиқроқ пальто сотиб олиб бермаган, қиш чилласида студент ўғилларининг эски костюмини кийиб, дилдираб юрарди. Касал бўлганида дорига ҳам пул бермаган. Стипендия билан кун кўриб, катта бўлишган. Сайфиддину, Нуриддину, Қутбиддинлар бағрини алам ғижимлар, онага бир иссиқ кийим олиб бериб, хурсанд қилолмаганликларини ўйлаб, ўзларини ўзлари койирдилар. Аммо отанинг ҳар қаерга тиқиб, яшириб қўйган пуллари кўп эканини билишарди. «Пул ўлсин, қўяберинглар, у пул касалига мубтало. Бир тийинни тиши билан қисиб олади» дерди раҳматли. Ота ўз пулига овқат емас экан, текин бўлса Ҳиротга ҳам борарди. Ўз пулига қилган ош томоғидан ўтмасди...

— Нима қилмоқ керак? — Сочига оқ оралаган Сайфиддин Севарахонга тикилди.

—6—

— Нега укаларингиз айтмайди! Ўз оталарига тушунтиришса бўлмайдими?! Сиз эзилиб кетдингиз-ку! Бирлари масъул ходим, бирлари — ўқитувчи... Бу, иснод эканини билишадику!

— Отамиз биз билан бирга турадилар...

— Ҳа, шундоқ катта ҳовлига мевали дарахтлар, гуллар экиб жаннат қилиб юборса бўлади. Қуруқ майдон ётибди. Қўшниларимиз қишлик олмасини ҳам, узумини ҳам шу ҳовлидан олишади. Ҳовлимиздан шарқираб сув оқиб ётибди. Эрта-индин баҳор келяпти, бир туп дарахт йўқ, кўчат экмасак! Савдогар—«старавешш» бўлмай қуриб кетгур! Маҳалламиз домкоми билан гаплашсак, у одам ҳам отага бир тушунтирса ёмон бўлмасди.

Шундай қилишди. Улуғ Ватан уруши инвалиди, бир оёқли Далавой мўйловни ош қилиб чақириб, оталарини алдаб-сулдаб унга қамти қўйишди.

—7—

Далавой мўйлов катта хонада, хонтахта атрофида ўтириб ёнидаги Аҳрорхон отанинг қавима шимидан анқиётган ҳиддан бурнини ушлади.

— Отахон, замон яхши! Шу кунга етиб келганимга минг қатла шукр қиламан, —деди Далавой мўйлов чол билан ёлғиз қолган пайтдан фойдаланиб,—«старавешш» қилиб юрмоқлик фақат бола-чақаларингизга доғ бўлиб қолмай, бутун халқимизга иснод-а! Шуни тушунасизми? Меҳнаткаш ўзбек халқимиз номига доғ туширадиган бўлсам мен ўзимни ҳам бир ёғлиқ қилиб қўяман-а! Мана, оёғимга осколка тегиб, кесиб ташладилар. Кўкрагимни уч ердан автомат ўқи тешиб ўтган, мана! (у бир-икки рюмка ичган, кайфи бор, кўксини очиб чолга кўрсатади), лекин юрагимнинг ёнидан ўтиб кетган экан, ўлмай қолдим.

—8—

Ўзбекистоним бор, халқим бор, деб, кўнглимни чўктирмадим. Мана қирқ йил ўтибдики, омон юрибман! Фахр этаман! Бола-чақа ўсди... Ҳукуматга минг марта раҳмат!

— Бу гапинг билан нима демоқчисан? — Чол хўмрайиб сўради.

— «Старавешш»ликни тўхтатинг демоқчиман! Шундан нима топасиз! Уч ўғлингиз бор, улар бутун республикамизга таниқли одамлар. Профессор! Невараларингиз бир-биридан ширин. Ҳамма ҳавас қилади. Ҳамма нарса муҳайё. Сиз нега эшикма-эшик юриб, «старавешш» қидириб юрибсиз!? Ҳозир гадой йўқ, бир сўмга уч бухонка нон беради.

—9—

Ҳар куни уйингизда қази-палов бўлса-ю, сиз бундоқ қилиб юрсангиз, отахон! Ўғилларингиз эмас, мен ҳам уяламан! Бағрим ёнади...

— Бағринг ёнадими?

— Ҳа!

— Бағринг ёнса ўзингнинг отанг уруш вақтида ҳишиб ўлганини биласанми?! Гадойчилик қилган! Олди-сотди қилган!

— Йў-ў-ўқ! Ҳишиб, қазо қилганларини эшитганман, аммо гадойчилик қилмаганлар! Буни ҳамма билади.

(Давоми бор).

• Мирмуҳсин (Мирмуҳсин Мирсаидов) 1921 йили Тошкент шаҳрида туғилган. Асарлари рус тилида, кўплаб қардош халқлар тилларида нашр этилган.

Адиб «Умид» романи учун 1974 йилда Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлган.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
24—31 МАРТ
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ БАҲОРГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

«САҲНАДА МОСКВАЛИКЛАР»

2 бўлимдан иборат программа.

Томошалар соат 13, 16, 19.00 да бошланади.
Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.
Коллектив заявкалар қабул қилинади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
шайбали хоккей бўйича
СССР чемпионати
ШАРҚ ЗОНАСИ II ГРУППА КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

19 мартда
«БИНОКОР» (Тошкент) — АСҚ (Хабаровск)
22— 24— 25 мартда
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ЕРМАК» (Ангарск).

Учрашувлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, бошқа кунлари — 18.30 да бошланади.

Справкалар учун телефон: касса — 46-03-12, 46-70-31, администратор— 46-07-53, 46-68-77.

ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИНИ ГАРОВГА ТОПШИРГАН ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ШАҲАР ЛОМБАРДИ
узайтирилган муддат билан сақлаш учун гаровга топширилган буюмларни
1985 ЙИЛ 25 МАРТГАЧА
СОТИБ ОЛИШНИ СЎРАЙДИ.

Кўрсатилган муддат тугаши билан гаровга топширилган буюмлар «Главювелирторг»нинг марказий улгуржи савдо базасига жўнатилади ва гражданларнинг шикоятлари қабул қилинмайди.

Ломбардларнинг адреси:
1.Олмазор массиви, Фурқат кўчаси, 14-уй;
2.Глинка кўчаси, 13-уй;
3.Юнусобод массиви, В-4, 8-уй.
Иш вақти: соат 9.30 дан 18.30 гача, танаффус —13 дан 14.00 гача, дам олиш кунлари — якшанба, душанба.

---

19 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДАН БОШЛАБ
ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИ ВА МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИДА

«ҒАЛАБА»

ИККИ СЕРИЯЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ НАМОЙИШ ҚИЛИШ БОШЛАНАДИ.

Сценарий муаллифлари — В. ТРУНИН, Е. МАТВЕЕВ.
Режиссер — Е. МАТВЕЕВ.
РОЛЛАРДА: А. МИХАЙЛОВ, А. МИРОНОВ, Р. ЧХИКВАДЗЕ, Г. МЕНГЛЕТ, А. МАСЮЛИС ВА БОШҚАЛАР.
Фильм «Мосфильм» (СССР) ва «ДЭФА (ГДР) киностудиялари ҳамкорлигида тайёрланган.

А. Чаковскийнинг «Ғалаба» романи асосида яратилган бу картина бундан 40 йил муқаддам халқаро муҳитни заҳарлашга ва тинчлик ҳамда халқлар хавфсизлиги ғояларининг тантанасини барбод қилиш учун ҳар қандай воситаларни ишга солишдан тоймаган ғарб пропагандасига қарши жамоатчиликнинг тараққийпарвар кучлари олиб борган долзарб кураш проблемаларига бағишланган.

Икки тарихий воқеа фильм мазмунига асос қилиб олинган: уч давлат — СССР, Англия, АҚШ иштирокида 1945 йилда ўтказилган Постдам конференцияси ва 1975 йилда Хельсинкида бўлиб ўтган Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлиги бўйича кенгаш асос қилиб олинган. Ана шу иккала воқеа картинанинг бош қаҳрамони, совет журналисти Воронининг кўз олдидан ўтади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ.

«ЛОМО-КОМПАКТ»
ДОИМИЙ ЙЎЛДОШИНГИЗ

«ЛОМО-КОМПАКТ» **фотоаппаратининг ўзига хос фазилатлари шундан иборатки, у ғоятда бежирим ва енгилдир.** (Оғирлиги 250 грамм). **У ҳатто аёлларнинг кичик сумкачасига ва ҳамёнга ҳам жойлашиб кетаверади.**

Бу мамлакатимизда ғилофсиз биринчи марта ишлаб чиқарилган фотоаппарат бўлиб, унинг объективи ва видеоискатели механик зарблардан ва чангланишдан ҳимоя қиладиган восита билан қопланган.

«ЛОМО-КОМПАКТ» 35 мм фотопленкага рангли ва оқ — қора тасвирли суратларни олишга мўлжалланган. Фотоаппаратнинг видержкалар диапазонидаги экспозицияси 2 дан 1/500 секундгача ишлайди. Унинг кўзгуси тиниқлиги масофалар ва символлар шкаласи бўйича, видеоискателнинг кўриш майдончаси бўйича созланади. Фотоаппаратда лампа — ёритгич ва пленкаларни автоматик тарзда транспортировка қилиш учун махсус моторли приставкалар улаш кўзда тутилган.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА — САВДО ТАШКИЛОТИ.

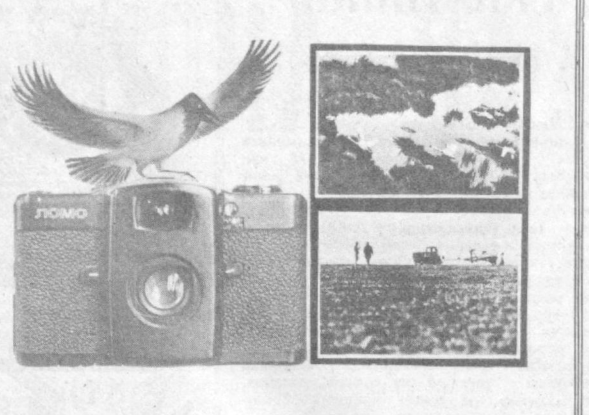

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

0-65
ЖАВОБ БЕРАДИ

«Ташгорпрокатразнобит» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида ташкил этилган ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МАЪЛУМОТЛАР БЕРИШ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ХИЗМАТИ у ёки бу маиший масалани тезроқ ҳал қилишда сизга яқиндан ёрдам беради.

Сиз бунинг учун 0-65 телефони орқали телефон қилишингиз ўзи кифоя ва диспетчер у ёки бу масала юзасидан қаерга мурожаат этишингиз лозимлиги ҳақида жавоб беради.

Сиз ана шу телефон орқали хотира ва юбилей саналари муносабати билан қутловлар юбориш юзасидан қаерда буюртма қабул қилиниши, телевизор ёки радиоприёмник қаерда тузатиб берилишини билиб олишингиз мумкин. Бундай хизмат чиндан ҳам бебаҳодир.

Кўпгина маиший масалаларни ҳал этиш учун 0-65 телефонига мурожаат қилишингиз кераклигини яна бир бор эслатиб ўтамиз.

«ТАШГОРПРОКАТРАЗНОБИТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!
ЎЗБЕКИСТОН ССР АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МИНИСТРЛИГИ
сизларни

МОСКВА МОДАЛАР УЙИДА ТАЙЁРЛАНГАН

1985-86 йиллар мавсуми
ЯНГИ МОДЕЛЛИ ЛИБОСЛАРНИНГ
ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН НАМОЙИШИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Программани Модалар уйининг бош бадиий раҳбари В. М. ЗАЙЦЕВ олиб боради.

Либослар намойиши Марказий «Юбилей» спорт залида 1985 йил 11 — 14 апрель кунлари ўтказилади.

Томошалар ҳар куни соат 17.00 ва 20.00 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида 18 март соат 11.00 дан 19.00 гача, 11 апрель соат 12.00 дан 20.00 гача сотилади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЎРИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Маълумотларни билиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70-31 — касса, 46-07-53, 46-68-77 — администратор.

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь, учиш аппаратларини йиғувчи слесарь, механика йиғув ишлари слесари, фрезерчи, сонли программа билан бошқариладиган фрезер станокларининг оператори.

ЎҚИШГА ЎРТА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 8 ой.

Ўқиш даври умумий иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 65 сўмдан стипендия берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), 286-формадаги медицина справкаси, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 8 дона фотосурат.

Паспорт шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 171-автобусларнинг «Валихонов кўчаси» бекати). Телефон 96-58-20.

ДОИМИЙ ҚУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларда картограф-граверлар, чизмачилар тайёрланади.

Курсларга 8— 10 синф ҳажмида маълумотли 15 дан 30 ёшгача бўлган тошкентлик йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати 10 ой, ҳар ойда 63 сўмдан стипендия тўланади.

МАШҒУЛОТЛАР РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Курсларга қабул қилинганларга шу соҳа бўйича олий ўқув юртига ва топография техникумининг сиртқи бўлимига кириш имконияти яратиб берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН КЕЙИН БОШЛАНАДИ.

Ҳужжатлар йил охиригача ҳар куни қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Орипов кўчаси, 8-уй, кадрлар бўлими (9, 24, 51, 60, 72, 89-автобуслар, 2, 3, 16, 25, 22, 23, 28, 29-трамвайларнинг **«Қозоғистон» кинотеатри** бекати).

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг
ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
Ўқишга навбатдаги

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

шим ва кўйлакларнинг бичиқчиси. Ўқиш муддати — 6 ой; **маникюрчи.** Ўқиш муддати —3 ой; **кийимларни кимёвий тозалайдиган қабул пунктларининг қабул қилувчиси.** Ўқиш муддати — 2 ой. Стипендия — 30 сўм.

Кийимларни кимёвий тозалайдиган қабул пунктларининг қабул қилувчилари группасига 18 ва ундан катта ёшдаги 10-синф маълумотидаги кишилар қабул қилинади; шим ва кўйлакларнинг бичиқчилари, маникюрчилар группаларига 16 дан 30 ёшгача бўлган 8-10 синф маълумотидаги кишилар қабул қилинади.

Группаларга ўқувчилар мандат комиссиясида суҳбат ўтказиш йўли билан қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАНИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Ўқишни тамомлаганлар Тошкент шаҳри, Тошкент областининг маиший хизмат корхоналарига ишга юбориладилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, мактаб ёки иш жойидан характеристика, медицина (286-форма), ота-онасининг иш жойи ва яшаш жойидан справкалар; фотосуратлар (3х4 см. ҳажмида), паспорт, ҳарбий хизматга лаёқатлилар учун ҳарбий билет.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, 53-алоқа бўлими, Киров райони, 1-Мингўрик кўчаси 9-уй; (19, 156, 165-автобуслар; 2, 16-трамвайлар; 10, 26, 28, 153-маршрут таксиларининг «Узбексельмаш» бекати). Справкалар учун телефон: 35-25-64.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 19/III да **Бўрон,** 20/III да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/III да **Келинлар қўзғолони** 20/III да **Юлдузли тунлар.**

кино

18 МАРТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СПАРТАК» — **Санъат саройи** (катта зал, телефон 44-21-44), **Чайка** (17, 20.30, телефон 77-06-20), **Нукус** (17.15, 20.30, телефон 46-46-55), **Ватан** (17.30, 21.00).

«СЕВГИ ХАСТАЛИГИ» — **Санъат саройи** (кичик зал), **Ҳамза номли** (18.30, 21.00, телефон 91-10-51).

«МУВАФФАҚИЯТ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҲАМ ҲАЁТ, ҲАМ КЎЗ ЁШИ, ҲАМ СЕВГИ»— **Фестиваль** (тоқ соатларда, телефон 32-78-02).

«СЕВИШ ВАҚТИ КЕЛДИ» — **Қозоғистон** (катта зал, 17. 20.00, телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (18.20, 20.30, телефон 33-44-52).

«ТЎРТ МУШКЕТЕР» — **Қозоғистон** (кичик зал, 18, 21.00).

«ҚОНДОШ РАҚОБАТЧИЛАР» — **К. Ёрматов номли** (жуфт соатларда, телефон 24-22-66).

«ҚАЙСАРНИНГ ҚУЮЛИШИ» — **Дружба** (телефон 66-15-75).

19, 20 МАРТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СПАРТАК» — **Санъат саройи** (катта зал, телефон 44-21-44), **Чайка** (10, 13.30, 17, 20.30, телефон 77-06-20), **Нукус** (10.40, 14, 17.15, 20.30, телефон 46-46-55), **Ватан** (11, 14.30, 17.30, 21.00).

«СЕВГИ ХАСТАЛИГИ» — **Санъат саройи** (кичик зал), **Ҳамза номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 91-10-51).

«МУВАФФАҚИЯТ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҲАМ ҲАЁТ, ҲАМ КЎЗ ЁШИ, ҲАМ СЕВГИ» — **Фестиваль** (тоқ соатларда, телефон 32-78-02).

«СЕВИШ ВАҚТИ КЕЛДИ» — **Қозоғистон** (катта зал, 11, 14, 17, 20.00, телефон 35-24-92), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 13.30, 16, 18.20, телефон 33-44-52).

«ТЎРТ МУШКЕТЕР» — **Қозоғистон** (кичик зал, 12, 15, 18, 21.00).

«ҚОНДОШ РАҚОБАТЧИЛАР» — **К. Ёрматов номли** (жуфт соатларда, телефон 24-22-66).

«ҚАЙСАРНИНГ ҚУЮЛИШИ» — **Дружба** (телефон 66-15-75).

---

27 МАРТ СОАТ 10.00 ДА
ТОШКЕНТ «ПРИБОР»ЛАР САЛОНИ

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

билан ҳамкорликда кўргазма базасида

«ИССИҚЛИК ТАЪМИНОТИ УЧУН АСБОБЛАР» — **мавзуида**

СЕМИНАР ЎТКАЗАДИ

Докладчилар — Улан-Уде «Теплоприбор» заводининг вакиллари.

Семинар ишида қизиққан барча мутахассисларни қатнашишга таклиф этамиз.

Семинар қуйидаги адресда ўтказилади: Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 6-уй, Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси (1, 16, 25, 28, 29-трамвайлар; 9, 24, 51, 60, 72-автобусларнинг «ВДНХ» бекати).

Октябрь районидаги Й. Охунбобоев номли 45-мактаб томонидан **Асқарова Мунира Акбаровна** номига берилган 102650 номерли йўқолган

8-синфни тугатганлиги тўғрисидаги гувоҳнома

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси коллективи план-молия бўлими бошлиғи М. Р. Раҳмоновга акаси

Жаббор РАҲМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар «АвтоВАЗ техника хизмати кўрсатиш» областлараро маркази коллективи марказ директорининг ўринбосари А. М. Ҳошимовга онаси

Мактуба ҒИЁСОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

душанба

18 МАРТ

● МТ I

17.50 «Ўсмирлар ижоди».
18.15 «Париж Коммунаси учун».
18.45 «Ишлар ва одамлар». Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигига. «Пётр Кривонос ворислари».
19.15 «Дунё воқеалари».
18.30 «Расмларда қуёш акси бор».
19.45 П. Павловский. «Элегия» Фильм-спектакль.
21.30 «Время».
22.05 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Бу йўлларни биз асло унутмаймиз». Поэзия. К. Ваншенкин.
22.25 Н. А. Римский-Корсаковнинг «Садко» операси саҳифаларида.
23.10 «Футбол шарҳи».
23.40 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Эртанги кун азимути». Телефильм.
19.00 Ритмик гимнастика.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Қувноқ жўжа». Мультфильм.
20.50 Акробатика бўйича СССР чемпионати.
21.30 «Время».
22.05 «Тома Герен». Телевизион бадиий фильм (Франция).

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ЎзССР Олий Совети депутати Н. Маннопов билан учрашуви.
18.45 «Экономика тежамли бўлиши керак».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ҳамзахонлик.
20.15 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ёш пианиночилар республика конкурси лауреатларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Н. Думбадзе. «Абадият қонуни». Телеспектакль. 1-қисм.

● ЎзТВ II

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Чинор». Илмий-оммабоп программа (рус.).
18.30 «Совға». Телевизион бадиий фильм (рус.).
19.05 Врач маслаҳати.
19.20 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат...»
19.50 «Экранда — челюскинчилар». Ҳужжатли фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари
20.20 «Бугун — Париж Коммунаси куни».
21.30 МТ II

сешанба

19 МАРТ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Максипес Фик» сериясидан мультфильмлар.
10.05 П. Павловский. «Элегия». Фильм-спектакль.
11.50 Халқаро конкурс лауреати Ю. Сидоров чалади (баян).
12.10 Илмий-оммабоп фильмлар: «Инсон қуёши», «Фан ва техника».
12.35 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Ҳужжатли фильмлар: «Сепичев тўйлари», «Деҳқон уйлари».
15.55 Қозоғистон ССР Давлат хор капелласининг концерти.
16.45 «Сенинг ленинча кутубхонанг». В. И. Ленин. «Ҳозирги куннинг асосий вазифаси».
17.20 Мактаб ўқувчиларининг Совет Иттифоқи Қаҳрамони Ф. М. Зинченко билан учрашуви.
18.20 И. Брамс. Квартет.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Шу куннинг почтаси».
20.10 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ғалаба стратегияси». Кўп серияли телефильм премьераси. 1-фильм. — «Арафада».
21.30 «Время».
22.05 «Рассом деразаси». Ҳужжатли фильм.
22.15 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Сокол» — МАСК. 2- ва 3-даврлар. Танаффус пайтида (22.50) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Биринчи даражали иш» Телефильм (Тошкент).
9.35, 10.35 Табиатшунослик. 2-синф.
9.55 «Лавина» тепасидаги одам». Илмий-оммабоп фильм.
10.05, 13.50 Француз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
10.55 «Энг шимолий маршрут». Илмий-оммабоп фильм.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия.
11.35, 12.40 География. 6-синф.
12.05 «Шахмат мактаби».
13.10 Тарих. 5-синф.
13.40 «Инсон ахборотлар оқимида». «Илмий-оммабоп фильм.
14.20 «Тарих саҳифалари».
15.05 Драматургия ва театр. «Владимир Маяковский театри». 1-серия.
16.05 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Лицедей». Фильм-концерт премьераси.
19.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.00 «Музикали киоск».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Қор одам». Мультфильм (ПХР).
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «Қолган бутун умр мобайнида». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм 1-серия.
23.15 «Жаҳон халқларининг ижоди».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм. 1-серия.
11.30 Физика. Ўзгармас ток қонунлари.
12.00 «Қанот қоққандек». Телефильм.
12.30 Адабиёт. Зулфия — гўзал ҳаётимиз куйчиси.
13.00 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қуён магнитофон топиб олди». Қўғирчоқ фильм.
18.30 «Тенгдошларинг ижоди».
19.00 Қиличбозлик. ЎзССР Министрлар Совети совринн учун XII Бутуниттифоқ мусобақалари. (Репортаж, ёзиб олинган).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ярқирама тошлар». Манзарали фильм.
20.00 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. Ғ. Ғулом. Ғолиблар байрами».
20.30 «Ахборот».
20.50 М. Турғунбоева номидаги хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» рақс ансамбли ижросида жаҳон халқларининг рақслари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бригада пудратига кенг йўл».
22.25 Н. Думбадзе. «Абадият қонуни». Телеспектакль. 2-қисм.
23.40 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. Оила ҳуқуқи.
18.30 «Уйинг сенга азиз бўлса». Ҳужжатли фильм (рус.).
19.55 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Жанговар йиллар хотираси». Кинокўрсатув.
21.00 «Бизнинг бош мухбиримиздан» (рус.).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64690.
Р—11138. А-2076. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.